

NAGYVÁRAD

Ar: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső) utca 6.

Szettek Sztambulinszky meggyilkolásáról

Rebesültje van a forradalomnak -- Sztambulinszky öccse is halot

nap délelőtt szűkszavú távirati je-
érkezett Szófiából, mely szerint
ulinszkyt menekülése közben meg-
zambulinszky halálának híre Szófiá-
ámgyorsan terjedt el. Az elfogatás
észleteit az utcákon, tereken össze-
t tömeg izgatottan vitatja.

zambulinszkyt akkor találta a
onák gyilkos golyója, amikor
lak környékén történt elfoga-
a után Bazarcsik környékén
után három órákor szökést ki-
elt meg.

bolgár kormány mélyen sajnálja
ulinszky megöletését, mert kifeje-
megparancsolta, hogy a volt mi-
nököt élve fogják el. Azoknak a
nak személyét, akik parancs elle-
ték le Sztambulinszkyt, már megál-
ák s felelősségre vonják.

meggyilkolt miniszterelnök lakásán
an és a főváros környékén levő
n tegnap újabb házkutatást tartot-
egtaláltak ez alkalommal egy, a köz-
g kikiáltását előkészítő tervezet-
ezet a kikiáltás napját szeptember
ttedikére állapította meg. Ekkor lett
a szófiai Alexander Newszkytem-
elszentelése százezer paraszt rész-
el.

tömeget egy tüzoltólaktatóban
rendezett fegyvertárból fegyve-
ték volna fel, majd a királyt le-
ondatták volna.

említett fegyvertárat már megta-

uj bolgár külügyminiszter tegnap
a szófiai diplomáciai testület tag-
talános benyomás szerint a külföld
elői átérzik a bolgár mozgalom tisz-
onális jellegét. A rend gyors helyre-
a az élet normális képének vissza-
teljesen igazolja a nemzet bizalmát
kormány iránt. A diplomaták köré-
tünő benyomást tett a külügyminisz-
elentése a kormány békés szándéká-
nnyel mindent megtesz, hogy a
atalmakkal s Bulgária szomszédaival
ligi barátságos viszonyt még szoro-
fűzze.

kijelentés ellenére csak a jugoszláv
ög kormányok nem látszanak kellő
mmal viseltetni Bulgária iránt. A
di és athéni kormányok ugyanis el-
zták, hogy követelni fogják a bolgár
ny azonnali hozzájárulását ahhoz,
a kisantant Szófiában ellenőrző bi-
got állítson fel. Hangsúlyozzák, hogy
a bizottságnak nem a nagyhatalmak,
n kizárólag a kisantantnak és Görög-
nak képviselőiből kell alakulnia.

Presa című bukaresti lap, amely kü-
idősítőt küldött Bulgáriába, hogy az
eseményekről tájékoztassa közönsé-
zenzációs részleteket közöl a bulgá-
eményekről.

az új bolgár kormány a pátrók összes-
fogja képviselni. A régi vezetők ér-
sülését elnyomják az újak, mert ma

egész Bulgáriában az a nézet, hogy az új
generáció kell, hogy vezesse az országot.

A szófiai eseményekről a következő-
ket írja a Presa: Éjjel három órákor fog-
lalták el a fővárost, a kadettiskola növen-
dekei és hajnalban már minden csendes
volt.

Egy véres összeütközés a régi és
új rezsim hívei között éppen a ro-
mán konzulátus palotája előtt volt
és az összeütközésnek két halottja
volt, két „narancssárga” csendőr.
Erre a Sztambulinszkyhez hű
csendőrök megtámadták az ellen-
forradalmárokat és az összeütkö-
zésnek száz halottja van.

Szófiában 140 egyént tartóztatott le az
új rezsim, de az egész országban ötszázat
meghaladja az elfogottak száma. A harcok

A németek újabb tiltakozó jegyzéke

Brüsszelből jelentik, hogy a belga
kormány, élén Theunis elnökkel tegnap
lemondott.

Francia körökben a belga kormány
lemondása igen mély és lehangoló hatást
keltett. Beismerik, hogy a kormányválság-
nak kedvezőtlen kihatásai lesznek a fran-
cia megszálló-politikára is. Hiszik

hogy ha Jaspar, az eddigi külügy-
miniszter lesz a miniszterelnök,
akkor ennek következtében Bel-
gium természetszerűleg közelebb
jön az any angol állás-
ponthoz.

Köztudomású, hogy az utóbbi időkben
Theuniss és Jaspar fogása közt szakadás
állt be.

A német politikaon beható figyelem-
mel kísérik a belga eseményeket. Beava-
tott egyének az angol kormánynak a né-
met passzivitás felől való barátságos ér-
deklődéséről ezideig semmit sem tudnak.
Egyébként ma Londonban, Madridban,
Rómában, Washingtonban, Moszkvában,
Hágában, Bernben, Koppenhágában. Krisz-
tiániában, Stockholmban, Rigában és Var-
sóban

újabb német tiltakozó jegyzéket
nyújtottak át,

melyben a német kormány a francia és
belga megszállóknak, többszörös jegyzék
ellenére is folytatott önkénykedéseire hív-
ja fel a figyelmet. Utal a jegyzék Schla-
getter és hat másik dortmundi lakos ki-
végzésére, agyonlövésére és több halálos
ítéletre, majd így fejezi be:

— Ugyanakkor Franciaország legheve-
sebben kívánja a passzív rezisztencia meg-
szüntetését, aminek teljesülésétől teszi
függővé a tárgyalásokat. A francia eljárás
illuzóriussá tesz minden fáradozást arra,
hogy a lakosság megnyugodhasson, mert
állandóan újabb és újabb veszélyeket idéz
fel, minek folytán az elégedetlen lakosság
kétségbeesett meggondolatlanságokra ra-
gadtatja magát.

ha szörványosan is, még most is tartas-
nak és

a szófiai kórházakban ezer sebe-
sültet olvastak meg.

Amikor minden elcsendesült, egész
Szófia örült tivornyát rendezett.

Sztambulinszky öccsét és annak
soffőrijét még a múlt vasárnap
meggyilkolták.

Öt magát az utolsó percig mintegy har-
minc mindenre elszánt embere vette kö-
rül, akiknek négy gépfegyverük is volt.
Evesek szerint Sztambulinszky volt lak-
helyén Szlavovicában még ma is vannak
„narancssárga” gárdák.

A közgazdasági élet különben Bulgá-
riában újból teljes iramban megindult.
Szerdán Szófiában a kereskedők országos
kongresszust tartottak, amelyen megbe-
szélték a módozatokat, amikkel olcsóbbá
tegyék az életet. A tisztviselők száz száza-
lékos fizetésemelést kapnak.

Végül tiltakozik a francia jegyzék az
ellen, hogy a francia kormány egyszerűen
válasz nélkül hagyja a tisztázatlan inciden-
sek megvizsgálása céljából kiküldendő
nemzetközi bizottságra vonatkozó indít-
ványt.

A megszállott német területek legki-
emelkedőbb eseménye az utóbbi huszon-
négy órában Dortmundban zajlott le, ahol
ma délután temették az egész lakosság
részvételével a vasárnap este agyonlőtt
nyolc német polgárt.

A dortmundi áldozatok sirjára a
német birodalmi kancellár koszorú-
rut helyezett.

Berlini jelentések közlik, hogy a fran-
ciák újabban megszállták a krayi és a
wattenscheidi állomást s ezzel most már

Essent valamennyi vasuti közle-
kedésből kizárták.

Bochumból és Dortmundból csupán
villanyossal lehet Essenbe jutni. A meg-
szállott területekről ismét számos vasutast
kiutasítottak.

A rajnai bizottság újabb szabályozást
készít elő, melyben

a franciák a legsúlyosabb bünte-
téssel fenyegetik a parancsnak el-
lenségülőket.

Werdeben Falke bányaigazgatót öt
évi fogságra, hat millió frank pénzbünté-
tésre, Friedmann cégvezetőt nyolc millió
frank pénzbüntetésre ítélték.

A Gutenhorn—Budenheim közti vo-
nalon a pálya egy nemzetközi vonat alatt
ismét felrobbant. Nyolc ember megsebe-
sült. Négy revolverrel felszerelt embert,
akiknél robbanó anyagokat is találtak, a
vasüzemek szabotálásának kísérlete miatt
letartóztatottak. Az Ostenburg—Windisch-
laegi vasuti vonalon a szabotálók több
bombát elhelyeztek és fölrobbantottak.

Engedélyezték a felekezeti iskolák magánvizsgáit

A közoktatásügyi miniszter 62.379. számú távirati rendeletében értesítette a tanterületi főigazgatóságokat, hogy ez évben kivételesen megengedi a magánvizsgákat a felekezeti iskolákban.

A főigazgatóságok minden magánvizsgára egy állami iskolai tanárt delegálnak biztosként. A nagyváradai tanterületi főigazgatóság szintén megkapta a 62.379. számú rendeletet, amelyet lekértesített az összes felekezeti iskolákhoz.

A rendelet erejénél fogva a nagyváradai Szent Vince, Orsolya, református, orth. zsidó, fiú- és leányiskola és a zsidó liceum kapták vissza vizsgálati jogukat. Mi sem természetesebb, hogy ezek után ezek az iskolák visszakapják a jelentkezett magántanulók aktáit is, amelyet át kellett tenniük a tanterületi főigazgatóhoz.

A fenti iskolák közül az orth. zsidó polgári fiúiskola számára a rendelet már illuzórius, mert a jelentkezetteket az állami iskolában már levizsgáztatták, ellenben az orth. zsidó polgári leányiskolában meg fogják tartani szintén a magánvizsgákat.

Kisajátították Moskovits Miksa körösgyiresi birtokát

Még 1912. év folyamán vásárolt Moskovits Miksa Körösgyiresen egy 239 hold kiterjedésű birtokot, amelyet azonban telekkönyvileg csak 1921-ben írták át a nevére. A tenkei járásbíróság a birtokot háborus vételnek tekintette és azt teljes egészében kisajátította.

A megyei agrárbizottság tárgyalása a tulajdonos kérése, hogy mentesítsék a birtokot a kisajátítás alól, mert az nem háborus vétel, de legrosszabb esetben is 100 holdat mentesítsenek, mert a birtok tíz évig egyhuzamban sohasem volt bérbeadva.

A megyei bizottság a tanúkihallgatások után megállapította, hogy 89 hold sohasem volt bérbeadva, éppen ezért azt a területet mentesítette. Megállapították azt is, hogy az elsőfokú bizottság nem járt el a törvényi hatenciói szerint akkor, amikor az egész birtokot kisajátította, mert hiszen ha a birtok bérbe is volt adva, ha r m i n c holdat akkor is meg kell hagyni a tulajdonosnak. Így összesen 69 holdat mentesítettek a kisajátítás alól.

Terje községben Széll Pál 300 holdas birtokát a járási bizottság kisajátította azon a címen, hogy abszenteista és nem vette azt sem figyelembe, hogy a birtok legnagyobb részét még 1918 decemberében eladta a parasztnak a tulajdonos.

Ezt a határozatot a vásárló parasztnak megfélembzték és a megyei bizottság tárgyalásán kérték helyben hagyni a vételi szerződéseket, tekintettel arra, hogy legtöbb paraszt máshol eladott földeket helyett vásárolta ezt a területet. A megyei bizottság részben helyt adott a felebbezésnek és 10 holdig minden egyes szerződést jóváhagyott. Azoktól, akik ennél nagyobb területet vásároltak, a többletet kisajátították.

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készít:

GIDÁLI MANÓ

Uri-u. 2. :-: Rákóczi-ut 6.

Az állatok kötelező biztosítása

Biharvármegye alispánja 4053. szám alatt közgazdaságilag igen fontos rendeletet adott ki.

A községek és urbéressek, szóval a köztulajdönt képező tenyészapa állatok kötelező biztosítását rendelte el a járási főszolgabírók ujján.

Rágen nem volt szokatlan az arról való gondoskodás, hogy a köztulajdönt képező tenyészapaállatok járványos betegség, vagy más okból történő elhullása esetén az új állatok beszerzésére szükséges pénz kizárólagosan, de a háború sok mindent eltörölt.

Nem volt intézet, amely a nagyra is nagy rizikóval járó állatbiztosítást elvállalta volna.

Most is csak az Agronomu (Gazdák) biztosító intézete az egyetlen, melynél a járványos betegség, vagy más okból történő elhullás, vagy a kényszereladásból eredő károsodás ellen biztosítás köthető.

És pedig biztosítható nemcsak a köztulajdönt képező tenyészapaállatok, de az egyes gazdák, fuvarosok s általában a jószágartók egyetlen tehene, ökre vagy lova is.

Most pedig, midőn a gazdaközönség mondhatni összes számottevő vagyona a jószágállományba van befektetve, nemcsak ezen egyesek, de közgazdasági szempontból is örömmel kell üdvözölni azt az akciót, mely az eléállható károsodás megtérítését célozza. Mert egy-egy járványos baj fellépte sohasem mutatkozott oly katasztrofális jellegűnek, mint mai nap, midőn oly nagy a jószág ára s a pénztelenség, helyesebben drágaság soha sem tapasztalt mérvet öltött.

Kezünkben az Agronomu (Gazdák) 1922. évi zárszámadása. A biztosítás mindennemű ágával foglalkozó ezen intézet realizálásának e mérleg fényes tanúságtétele.

Ezért is jó lélekkel ajánljuk az állatbiztosítást és mint az alispáni rendelet is teszi, megjegyezzük azt, hogy az Agronomu (Gazdák) intézetének Bihar- és Szilágyvármegyére kiterjedő vezérképviselősége Sir. Regele Ferdinand 25. szám alatt van, hol Verner Kálmán nyug. árv. elnök, vagy helyettese készséggel ad a hozzája fordulóknak minden biztosítási ügyben felvilágosítást.

Vannak-e még rekvirált lakások?

Sok oldalról hozzánk juttatták azt a kérdést, hogy az új lakástörvény alapján, mely a régi lakáshivatalokat visszaállította, joga van-e a háztulajdonosnak, illetve főtörőnek a rekvirált lakást, lakrészt (butorozott szobát) annak kiadai, akinek akarja. A kérdészködők tévedésben vannak, mert Nagyváradon semmiféle változás nem történt. A lakásbizottság működik tovább, ahogy eddig működött. Tudjuk, hogy ide is megérkezett a rendelet a lakáshivatal visszaállításáról, amely esetben a lakáshivatal kizárólag az üres lakásokat rekvirálná a hivatalnokok, tisztek részére. Természetesen azt, amelyik tudomására jutna. Azonban nálunk Nagyváradon minden maradt a régiben, a rendelet végrehajtása elmaradt. Hogy milyen alapon, kinek a rendeletére, nem tudjuk, különben is csak a tények érdekelnek most bennünket.

A tény pedig az, hogy senki lakást nem adhat ki és senki lakást nem foglalhat el a lakásbizottság engedélye nélkül. A háztulajdonos senkit nem engedhet be házába, amíg az illető a lakásbizottság pecsétet, aláírt utalványát át nem adja. Még ezután is joga van a háztulajdonosnak felmenni a lakásbizottsághoz (Riwanóczy utca 3. sz.) meggyőződni a felmutatott irás helyességéről, valódiságáról.

A katonaság részére rekvirált lakások feloldásáról nincs szó. Ellenkezőleg a lakásbizottság tárgyalásain részt vesz a térparancsnokság egy megbízott aki a tiszteknek megfelelő lakásokhoz képest bejelenti igényét, tiszt által lakott, illetve tiszt részére virált lakrészt (butorozott szoba, stb) feladását is lehet kérni megfelelő indokkal. Például ha beteg van a háznál, vagy zsúfoló a lakás, felnőtt leánygyermek szerezni kell a szoba stb.

Ez esetben a kérést az indoklásával be kell nyújtani a lakásbizottsághoz, de a kérvényben föltétlenül tüntetve, hogy helyszíni szemlét kell kérni a lakásbizottság elnöke által, a kérvényre a lakásbizottság kiszáll a helyszínre és a helyzet mérlegelése után eldönti a lakást a rekvirálás alól, elhelyeztet urát, vagy családot más helyre. Más eljárásnak jelenleg helye nincsen. A térparancsnokság által a szobák felmentését megfelelő indokokkal egyenesen a térparancsnokságnál lehet végezni.

* Folyó hó 11-től folytatódik tartó idényutáni olcsósági vásár Körösparti Áruház, rendkívül leány árakban.

* A világhírű Dreher-Haggenmacher világos és dupla maláta sörök ismét hatók.

DORIAN FILMSZINI

Ma, vasárnap utoljára

Gyöngyherceg

Családi dráma 5 felvonásban
Dumas regénye után

Hétfő — Kedd — Szerda

Lu, a kokot

Erkölcsháza 5 felvonásban.
Kertész Mihály kiváló rendezte

Continental

tennisz-labda

30 leiért kapható

"Kellas" r.-t.-m

Avram Jancu (Kossuth)-u.

Gummi kabátok 850 leitől Hollós uri divat üzlet

nagy választékban

Telefon: 10

letűnt nemzedék

VULCAN JÓZSEF.

Írta: Lovassy Andor.

Letűntben szelidebb lelkű embert nem mint Vulcan József, sohase bragudni, talán epéje sem volt. Széles termetű férfi, egyenes. Zárborc; míg meg szólalt, orosz. Itted; ha megszólalt, bárány lett. S mivel, lágy és olvadékony. Alélek.

mint kezdő gyermek-ember, ha sz. utra" tévedtem: ujságitó letűnt. Zehét esztendő koromban. Szé. boldogult Iványi Ödön, az én barátom kaptott rá a nyomd. ságára, hogy elbóduljak, hogy má. lyek tőle örökre, halálomig, mint

„Bihar“ szerkesztőségébe jártam. An dijnoknak és lelkesedéssel dol. dicsőségért, ingyen. Itt ismer. neg Vulcan Józseffel, ki akkor. ves költő, a bukaresti Akadémia. aludy Társaság tagja volt.

„Bihar“ szerkesztősége a Fő-utca. anott volt a „Familia“ és a „Nép. siközlöny“ szerkesztősége is; bé. bi megfértünk hárman, egymás. egy füstös szobában. Jobb oldali. zunk volt egy virágüzlet, baloldali. zunk egy hentes-bolt. A vékony. hon átszivárgott a gyöngyvirágok. rósák és a foghagymás kolbás. la, áthallatszott a szép virágáru. akacagása és a hentes taglójának. ecása. Helikoni illat, olympiai han. t a redakcióban, az ifjuság tava. e, süttött reánk.

kel később, midőn Iványi Ödön. visszakerült ide, ismét találkozott. árom ujság, az uri-utcai Hügel. megdoldva a „Bagoly“ című él. helynek én voltam a felelős szer. és rajzolója is. (Néha Ardelean. is rajzolgatott humoros képeket. um nélkül és akkor még nem ha. a nazarénusokra.)

„Familia“ nevének megfelelően, n régi módi, familiáris ujság volt. emlékszem, hetenkint jelent meg. tti képekkel illusztrálva. Volt aba. ca, vers hasznos tudvivaló, kép. s más ezekhez hasonló jámbor dol. Bihar, Arad, Szilágy és Szatmár. zei román olvasóközönség támo. e tartotta fent. A lap anyagát Vul. sef otthon állította össze és az egy. aló porciót készen hozta fel a. ba. En legalább sohase láttam őt a. ztőségbe irni, csak korrigálni; mert. i dolgában pontos és pedáns ember. szerkesztő.

*
can József unokaöccse volt Vul. muel nagyváradi görög katolikus. nek, édesanyja Irinyi leány, Irinyi. ank, a gyufa feltalálójának a nővére. hányait Nagyváradon és Budapes. éezte, hol ügyvédi oklevelet is szer. e ügyvédi gyakorlatot, tudtommal. n folytatott, hiszen olyan szelid lé. nem is lett volna képes valakit vég. tni.

lett. Magyar költők verseit ford. ománra, köztük Arany János és Pe. ndor több költeményét. Majd a ro. pköltészet gyöngyeit ültette át ma. yelvire; ezen a réven bejutott a fő. sítói körökbe és a „Kisfaludy Társa. gjai sorába választotta. Később le. Nagyváradra s itt is folytatta iro. működését. A politikai mozgalmak. m igen vett részt. Egy alkalommal. felakarták léptetni Magyar-Cséken. vel az Apponyi-féle Nemzeti-párti. mot hangoztatta, a Szabadelvű-párt

teljes erejével támogatta ellenfelét: Cos. ma Parthént, mire Vulcan József idejében. visszalépett a küzdelemtől és ellenjelölt. jét egyhangulag választották meg képvi. selőnek.

Nem is háborgatták többé politikai. ambíciók, egyedül az irodalomnak élt. Egyik főrendezője volt a „Szépitési Egy. let“ felolvasásainak, később alapítója. megalkotója — író társaival együtt — a. „Szigligeti Társaság“-nak.

Mikor Pável Mihály püspök nyaraló. kat építtetett a „Stine de valei“ tündér. kert fenyvesei közzé, szép feleségével. együtt Vulcan József is állandó vendége. lett ennek a balzsamos levegőjű klimati. kus helynek, hol annyi felejthetetlen em. lékü, vidám napokat szereztünk az ott. időző román és magyar intelligens társa. ságnak. Itt igazán boldognak és megelége. dettnék érezte magát. Valóságos gyermek. lett ez a nagy, komoly ember. Kettősben. főztük a derűs terveket, hogy mivel mu. lattassuk az ott unatkozó közönséget.

Ha az őszi időjárás ismét beszorított. bennünket a városba, minden szerdán ta. lálkoztunk az ifjabb Bölönyi Sándor. vendégszerető házában.

Bölönyi Sándor különös ember volt. Sokat olvasott, sokat tudott, de nem pro. dukált semmit. Lelkiismeretes gonddal. nagy költséggel összeszedte a Szilágyvár. megyére vonatkozó történelmi okmányo. kat, hogy majd megírja ennek a várme. gyének a történetét. Sohasem írta meg.

Gyönyörű hat szobás legénylakása. volt, melynek falai, padlózata és szobate. zőzete nagy értékű szmirna és perzsasző. nyegekké volt bevonva. Butorai kincseket. értek és itt élte le az életét, visszavonul. va, magánosan. Mert nem igen járt seho. va, szerette az embereket, a társaságot, a. vidám hangulatot és valósággal fogta a. vendéget. Minden szerdán este összegyül. tünk nála: Vulcan József (kit becézve Ju. szufnak hívtunk), gróf Teleki Sándor, Iványi Ödön, Hegyesi Márton, Rácz Mi. hály, ifj. Gyalokay Lajos és olykor-oly. kor Bunyitay Vince.

Remek konyhát tartott Bölönyi Sán. dor és kitűnő borai voltak. Vacsora alatt. és vacsora után, pohározás közben, mű. vészeti és irodalmi dolgokról folyt a be. szélgetés; pohárköszöntő, politika, kár. tyá tilalmas volt, sőt még a nótázásra is. ritkán került a sor; csak Rácz Mihály kez. dett el néha-néha szép bariton hangon. nótázni, ilyenkor a házi ur cimbalommal. kísérté (művészileg játszott). Juszuf, a. költő, némán, mosolyogva nézte és hall. gatta a „duhaj legényt“.

Egyszer aztán meguntuk a sok okos. dolgot és Bölönyi Sándorral kettősben el. határoztuk, hogy egy kis vidámságot cse. pegtetünk az egyhangúságba, a sok okos. ságba. Ő vásárolt Huzellánál egy laterna. magikát, én meg humoros képeket festet. tem az üveg lemezekre. (Akkor még nem. volt mozgófénykép, ha el nem lustálko. dom, talán én találtam volna ki az ördög. masináját.)

Vacsora után aztán kiterítettünk egy. fehér lepedőt a falra és megfelelő előljáró. beszéd kíséretében megkezdtem az elő. adást.

A fehér vásznon megjelent a „Nagy. váradi“ akkori szerkesztőjének az arcké. pe, egy hatalmas ollóval: „Iványi Ödön. lapot szerkeszt.“ Majd jött „Hegyesi Már. ton és védeneci“, egy néhány rabláncra. vert lóköti és egy akasztott ember. Mert. Hegyesi Márton kitűnő bűnügyi védő volt, de egy védencét akkortáiban ítélték köté. általi halálra. Azután sorba jöttek a töb. biek, a házi gazda, Rácz Miska, Bunyitay. kañonok, gróf Teleki Sándor, ifj. Gyalo. kay Lajos, jó magam, megfelelő karikatu. rákban és végül jött egy „működő vul. kán“, mikor a tüzes sziklákat hánnya és

jött a „nem működő Vulcan“, aki az idő. tájban kevés irodalmi működést fejtett ki.

Derült hangulatba hozta a társaságot. ez a gyermekes bolondság, de legjobban. mulatott, legjobban kacagott rajta Vul. can József.

Egy alkalommal Károly román király. irodalmi működéséért a „Bene Merenti“ érdemrend másodosztályu keresztjével. tüntette ki Vulcan Józsefet. Ennek az örö. mére nagy vacsorát rendezett a házában a. kiváló költő. A Bölönyi-féle társaság volt. hivatalos erre a vacsorán. En egy kicsit. később mentem, de odahaza a balmellem. re tűztem egy ragyogó kottillion-jelvényt, egy piros szalagra akasztott aranykeresz. tet s mikor beléptem az ajtón, Vulcan. József felállott, meglátta rajtam a fényes. dekorációt és azt kérdezte, hát ez miféle. érdemjel? En egész komolyan kijelentet. tem, hogy ez a fényes kereszt a „Bene. Merenti“ rendjel.

— Az nem lehet édes barátom, — sz. szolt megütközve, azután letérdelt a sző. nyegre és a szekrény alól kihuzott egy. börtököt, melyet felnyitott és büszkén. így kiáltott fel: — Látod, ez a „Bene. Merenti.“

— Igen, de a tied másod, az enyém. pedig az első osztályu. Ma délután utazott. át a román király a nagyváradi állomá. son és sajátkezűleg tűzte fel a keblemre.

— Dehát miért?

Irodalmi működésem elismeréséül — feleltem büszke önérzettel.

— Első osztályut?

— Igenis, első osztályut, édes Juszuf, mert ugylátszik, Ófelsége engem jelesebb. poétának tart, mint téged.

Erre aztán ő is és az egész társaság. is kacagott

Mikor Nagyváradról Erdélybe vetett. a sors, elszakadtam a régi cimborámtól. Ezerkilencszáz öszén „A kis püspök“ című. vígjátékomat megkoszorozta a debreceni. Csokonai Kör, ugyanakkor adták elő. Nagyváradon Vulcan József „István vaj. da“ című történelmi drámáját, később Bu. karestben is színrekerült ez a darab. A. lapokból olvasván sikerét, táviratilag gra. tuláltam a szerzőnek; ő Bukarestből Car. men Sylva arcképével ékesített levelezőla. pon meleg hangu sorokkal visszagratulált. nekem Tordára.

És én most is szeretettel és kegyelet. tel őrzöm ezt az írást, meg az ő jóságos. szelid alakját; megőrzöm emlékét is, mert. soha többé nem találkozom vele ezen a. földön, hol a háboru démona még a győ. kerét is kitepte a szeretet és barátság fe. hér virágának és vetett annak a helyére. fekete konkolyt, keserű gyűlöletet.

BUTOR

U T O R

különlegességeink

minden kivitelben

ÉRKEZTEK

Wallenstein Ferenc utócai

DANIBERG

és WALDNER

Nic. Iorga (Zöldfal)-u. 19.
Átállított 1361-ben

egdivatosabb liberti, grena-
mosóáruk legolcsóbban

ROTH

csipkeáruházában
Sas passage.

Husiparosok a miniszter előtt

A szakosztály választmányi ülése.

A szabad verseny a normális és szolid kereskedelem alapja és a piaci árak legjobb szabályozója. A szabad verseny mellett alakulhatnak ki az árak a legtokéletesebben és ezek az árak, bizonyos, hogy mindég hű tükrét képezhetik a kereskedelem vagy ipar jó vagy rossz helyzetének. Az bizonyos, hogy rövid ideig, csak átmenetileg a maximális árak eltörlése után, talán áremelkedések lesznek majd észlelhetők, de ez csak addig tart, amíg a piac a normális kerékvágásba nem kerül. A maximális árak pedig egyenesen megbénítanak egyes iparágat és abban abnormális állapotokat idéznek elő. Különösen áll ez a husiparra. Hiszen az élőmarha ára napról-napra változik és aszerint alakul, hogy a piacon milyen volt a kínálat és kereslet. Az ilyen hullámzások mellett természetesen nehezen tarthatja magát a mészáros vagy hentes egy fixárhoz és vagy veszít a vágáson, vagy abnormálisan sokat keres.

Az Erdélyrészi Husiparosok Szövetsége éppen ezért együttes akciót határozott el. Memorandumot készítettek, amely kéri a minisztert, hogy a maximális árakat törölje el és rámutat ezenkívül a husiparosok egyéb sérelmeire is. A memorandum szövegét a kolozsvári központ elküldötte az összes helyi csoportoknak és a nagyvárad helyi szövetség szerdai választmányi ülésén tárgyalta a memorandumot. Annak eredeti szövegét elfogadta és felsorolta ezenkívül a helyi sérelmeket.

Igy elsősorban a kétszázalékos állatforgalmi adó ügyét. Ez a különadó felett sulyos a husiparosokra, különösen azért, mert igen sok adminisztrációs munkával jár. Egyes értesülések szerint, amikor a város költségvetését a pénzügyminisztérium revideálta, ezt a bevételi forrást a miniszter törölte is. Ennek dacára a város tovább szedi ezt az adót. A husipari munkások képviselőiben Barátky Béla tárgyalta ebben az ügyben a város képviselőjével, akinek felajánlotta, hogy minden levágott állat után külön 10-6-4 Leit fizetnek a városnak ezen adó eltörlése esetén. A város képviselője ígéretet tett, hogy július 1-től kezdve meg is szüntetik a 2 százalékos állatforgalmi adót.

A szerdai választmányi ülésen elfogadott memorandumot beküldik Kolozsvárra, ahonnan azt egy monstre-küldöttség viszi majd Bukarestbe a miniszter elé, aki ígéretet tett, hogy meghallgatja a küldöttség panaszait. Ebben a küldöttségben Nagyváradot Fröhlich János fogja képviselni. A küldöttség előreláthatólag a közeli napokban utazik Bukarestbe.

Egy másik kérdés, amely a husiparosokat állandóan foglalkoztatja, az a lehetetlen bánásmód, ahogy a vágóhidat ellenőrző állatorvosok a vágató iparosokat kezelik. A minden oldalról elhangzott panaszok szerint a vágóhidi állatorvosok nem a legudvariasabban bánnak a mészárosokkal, sokszor elragadtatják magukat és ilyenkor egyenesen durvák és gorombák. Ebben a tenorban mégsem lehet kezelni a husiparosokat, akik egytől-egyig becsületes adófizető polgárai az államnak, akik minden kötelezettségüknek a közzel szemben eleget tesznek, annyit mégis csak elvárhatnak a hatóságokat képviselő állatorvosoktól, hogy olyan modorban érintkezzenek velük, amilyen társadalmi helyzetüknél fogva is kijár nekik.

Amint értesülünk, a Husiparosok helyi szövetsége ebben az ügyben memorandummal fordul Petter Iulian prefektushoz és a városi tanácshoz és sérelmeik orvoslását kéri. Ennek a memorandumnak a megfogalmazását és illetékes helyre való

eljuttatását Stupariu, Orás, Pap és Gulyás mészárosokra bízták.

Az állatorvosok eljárása miatt olyan az elkeseredés a szövetség tagjai között, hogy elhatározták azt is, ha a helyzet rövidesen nem változna, akkor három napi demonstrációt rendeznek és ez alatt a három nap alatt egyetlen mészáros sem vág a vágóhidakon. Természetes ennek az lenne a következménye, hogy a piac hús nélkül maradna.

Ugyancsak a választmányi ülés foglalkozott Robicsék Béla és Oláh György alelnökök lemondásával is. A két alelnök ugyanis személyi okokból benyújtott lemondását, azonban a választmányi ülés nem fogadta el és Barátky Béla elnök is kérte őket, vonják vissza lemondásukat. Így sikerült a két iparos hasznos munkáját továbbra is biztosítani a szövetségnek.

A hentes szakosztály a tanonc-munkakiállítás díjnyertesének jutalmazására 200 Leit szavazott meg és utalt át a tanoncskola igazgatóságához.

Tekintettel arra, hogy az élő juh beszerzése sok nehézségbe ütközik és ára napról-napra emelkedik, a juh-hus kilogrammjának árát 18 leiben állapították meg.

A marhahús és sertéshús ára nem változik.

A piaci helyosztás revideálása feltétlenül időszerű, tekintettel arra, hogy most minden mészáros ott állítja fel az árusító sátrát, ahol éppen akarja. Ez természetesen igen sok veszéllyel és zavarokkal jár, éppen ezért szükséges már egy névjegyzéket összeállítani, amelyben iparkor szerint fogják kijelölni minden árusító sátor helyét. A hentes szakosztály ezen szabályzat elkészítését az előljárástól kell hogy kisürgesse.

A mai népünnepély

A Schlauch-tér árnyas fái alatt ma kinyílik a jókedv és a város minden társadalmi osztálya zsufolásig fogja megtölteni a sétányokat. A legszebb népünnepélyek egyikét nyújtja ma a protestáns nőegylet, amely a befolyó jövedelmet a felállítandó protestáns árvaházra fogja fordítani.

Az ünnepély műsora a következő:

1. Köcsikorzó. A virágokkal diszitett kocsik zeneszó mellett vonulnak végig délután 4 órakor a Schlauch-térről kiindulva a Ferdinánd király körúton, Nagypiacon és Sztaroveszky-utcán keresztül.

2. Délután 4 órakor katonazene mellett az ünnepség megnyitása.

3. A Schlauch-téren felállított szabad színpadon Madas Pista, Stoll Béla és a színház több neves tagja fog humoros előadást tartani és a közönséget szórakoztatni.

4. A Schlauch-tér közepén levő tisztáson felállított sátrakban különféle hűsítők, pezsgő, bor, sör, továbbá Laci-pecsenye, cukrászsütemény és más egyéb enni és innivalók lesznek felszolgálva, illetve a jótékonycél érdekében mérsékelt áron kiárulva. Az árusítást városunk és nőegyletünk urasszonyai és urleányai fogják eszközölni.

5. Esti 6 órától konfetti-, virág- és szerpentincsa.

6. Különféle szórakoztató mutatványok, u. m.: lepényevés, zsákbaftás, kacsafogas, sétaszámárlavagolás, céldobás, a száldebágyi muzeum bemutatása stb., melyeket Losonczy Gábor ur fog rendezni.

7. Jósítás, rendező egy indiai jósnő.

8. Gyorsfényképészet.

Az egylet vezetősége szívesen meghív mindenkit, ki a jótékony célján viseli és támogatni kívánja. Belépti díjfejenként 10 t. Az ünnepély este 10 óráig tart. Kedvezőtlen idő esetén az ünnep legközelebbi vasárnap lesz megtartva.

Tavaszi ujdonság

creppek, delainok, grenadirok, libellek, legelősebben beszeresés

WITRAEL

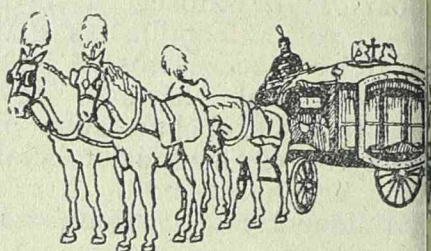
Avram Iancu (Kossuth Lajos) méter prima mosó wool

Nagyvárad Agrár Takarékpénztár

Devizakötésekre jogosított

Legelőnyösebben és leggyorsabban vételi és eladási megbízásokat az külföldi piacokra. — Valutákat vesz

Telefon szám: 6-58, 6-14, 6-15

Halálozás

alkalmával a családtagok saját érdeklődésük felé a Germán Károly utóda, Kegyeletény temetkezési intézetet, hol a legelőnyösebb temetéseket rendezik. — Külső hívom a közönség figyelmét arra, hogy Sas-passagében van a vaskereskedés Oradea-Mare. Teljes tisztelettel

Germán Károly utóda

Schvarex

Str. Postel (Ur)

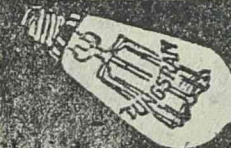
ELSŐ RENDÜ FÜZŐSZALAG

ISSÁK LIDIA

Sir. J. Vulcan (Nagy Sándor)

Tisztítások, javítások és átalakítások győntosan és szakszerűen készíttetnek

TUNGSRAM

A legjobb villanykocsi Mindenütt kapható

Az én iskolatársaim

Nagy Márton, bihari volt főszolgabíró.

Mikszáth Kálmánnak lehetett oka eldicsegetni a nagy kortársairól „Az én kortársaim” című könyvében, mennyivel több jogom van nekem zengeni az én egykori tanuló pajtásaimról.

Mikszáth Kálmán — szó köztünk marad — legább egy okos fejvel magasodott ki (kevés) a valamennyi kortársa közül és így a kortársaknak kellett volna Mikszáthtal hennegnie az én iskolatársaim (kevés kivétellel) olyan nagyokká nőttek, hogy én érezhettem magam a legkisebbnek. Hencsegek is vezettek a derék egy osztály is volt az a miénk!

Szűkekről nem szöveg; mert én ott vártam, többet. De magunkviseléséről, mint szakemberről állíthatom: a mi iskolánk volt a legkisebb a városi főgimnáziumban. S itt már én a felhatalmu bandavezér.

Az a diáksínya, mellyel mi próbára mentünk a derék tanáraink anyagi türelmét. A mi fogasabb lecke felmondásától szurkáltuk, mindig bizonyosra volt vehető, hogy a valami nagy fufanggal kieszték „végső” miatti elmaradása. S ily okok miatt a legenyhébbek közé tartozott például a legelőbb jól fűtött nagy kályhának hirtelen

aló sohasem akadt közöttünk, bármily vasakutatták is tanáraink a kezdeményezőt. A mi idegességét meg épen szeretettel győztük. S ezek között a gyógymódok között a derék tanáraink egy hatalmas prüsszentéssel minden padnak külön-külön ki volt adva a feladat, hogy a benne ülő diákok az ajtó nyílásánál állva, hisz, hosz, husz, hös, hüs, brom, bumm szócskákat üvöltsék egyszerre és egyből. Erős idegzet legyen, mely ily várakozással harsogásra falknak nem dől. S még nekünk is jebb, mikor kérdőre vonattunk: „Minek a ghuzaomot az ajtónyitással a tanár ur! Lehet prüsszentés nélkül kiállni, mikor távozik minden ablak a túldalal.”

Az a kedves meglepetés volt a tanár urat, hogy száz darab verébnek egyszerre vadáddá tételével fogadni. Hogy repült le a rövidlátó tanár ur orráról a veréb invázióját hiszen a szemüveget árulóknak is élni

gondolat hiányában egyszer meg épen ésszel odáztuk el az előadást. Volt a mi osztályunk egy csomó nehézség nagy kép. Ezeket mennyit összekötöttem spárgával s mikor annál tartott spárgavéggel megrángatott, valami nagy kép egyszerre nagyhirtelen mozogni a falon, elordítottam magam: Földre, an, ki a szabadba! Pillanat alatt kire a tanterem, diákostul, tanárostul, kit az-ig bosszantottak tanártársai a diákok földével, melynek egyedül ő ült fel szegény.

A munkánk volt, hogy az utánunk következő meg épen csupa anyagszelid, kiválóan jó seletű, szorgalmasan tanuló ifjakból állott. Nekünk mit hallgatni tanárainktól a velük összehasonlítás révén. Jó Makróczy apánk megálta, hogy míg amazokból csupa méltóságos, kintélyű urak lesznek, mi nem visszük felkutyapécérségnél — az élet nagy iskolájában. „Élet” aztán csinált is egy jóízű mókát a két képviselő két osztályból.

Mikor a 20 év utáni első találkozók elkövetkeztek, a kicsesért jó osztályból mindössze két ifjú jött ki: Imrik S. Zoltán, akkori váraplébános és dr. Fássy Lajos, megyei alispán.

Az a mi kipellengérezett, lebecsült és lesajnált gyűnkéről el kellett ismerni a tanári karnak, mióta fennáll ez érdemes alma mater, ilyen magas rajt még egy évben sem bocsátott ki közül, mint az 1878-ban érettségizett váraditábor, az én iskolatársaim előkelő társadalma. Csupa nagy tudomány, csillogó állású s a magánjában közepszerűséggel be nem érő tekintélyes vezérférfi, akiknek árnyékában már az első közön Dobózy Kálmán tisztársammal legáltalultunk a mi szerény főszolgabírói állásunkkal.

S ami elemi erővel imponál országnak-világnak, lett közlünk Európát is tulszárnyaló világhírrel: 3 rendes tagja a Magyar Tudományos Akadémiának (és még jó egynehány bel- és külföldi tudós társaságnak): a nagy történész dr. Karácsonyi János püspök, dr. Munkácsi Bernát, a világhírű nyelvész és dr. Székely István, kiérdemült egyetemi rektor, kiváló egyházi jogtudós.

És méltán csatlakoztak melléjük a közéleti nagyságos, hírneves jogtudósok, kodifikátorok: dr. Ladi Gusztáv, belügyminiszeri államtitkár, dr. Vargha Ferenc koronaügyész, dr. Istvánffy Lajos kuriai tanácselnök, dr. Gyalokay Sándor főispán s volt törvényszéki elnök, Horváth Zoltán, a Nemzeti Színház ünnepelt nagy művésze, dr. Fuchs István, kir. táblabíró, a kereskedelmi jog egyik legalkalmasabb ismerője, később a budapesti tőzsde főtitkára, dr. Lukáts Sándor miniszeri tanácsos, dr. Ciceronescu Sámuel g. katolikus kanonok, az orvosok karnak egykori disze: dr. Berkovits Mik-

lós, dr. Deutsch Mór, a gyulafehérvári kórház igazgató-főorvosa s egy néhány kitünősége az ügyvédi karnak: dr. Schwartz Vilmos Budapest és dr. Békeffy Károly a Bánság egyik legkiválóbb ügyvédje, valamint dr. Fülöp Zsigmond, a szegedi ügyvédi kamara elnöke...

És hogy még a harci dicsőség glóriája se hagyja a derék osztályt napsütés nélkül: fegyverrel kezében, a művelődés terjesztéseért vívott háboruban szenvedett hősi halált Boszniában ezelőtt 46 évvel egyik legmagyarabb iskolatársunk: Tikos Elek.

Ez évben is össze kellett volna sereglenünk az 5 vagy 10 évenként megismételt iskolatársi találkozóra, immár 45 év múltán, az iskolai por lerázása óta. De mert Magyarországból és három utódállamból csak rengeteg áldozat árán lehetne összejövetelünket biztosítani, lemondunk a találkozóról. Helyette szenteljük e szerény sorokat közös emlékeink felújítására.

A jó valuták értéke is csökken

A föld államainak mai valutáris képe olyan eltolódásokat tüntet fel, melyekre még a legvakmerőbb fantázia sem mert volna gondolni a háborút megelőző időkben. Voltak már devalvációk akárhányszor a történelem során, mindazonáltal a devalvációnak olyan fokára legtávolabbról sem gondoltak egykor a teoretikusok, mint amilyet ma például — hogy az orosz rubelről ne is beszéljünk — a márka mutat fel.

A világ valutáris képének feltüntetése a teoretikusok ma általában négyféle meghatározást használnak. Így beszélnek aranyvalutákról, nyugateurópai valutákról, középeurópai és balkánvalutákról. Az aranyvaluták közé tartoznak: svájci frank, a font, dollár, hollandiai forint, az összes európai és az államok valutái s a spanyol pezet, miután ezeknek ingadozása például az aranyértékű svájci frankhoz képest oly csekélynek mondható, hogy bátran lehet tekinteni az arannyal egyenértékű értékű eszköznek. Legfeljebb a norvég korona ellen lehet „kifogást” emelni, melynek kurzusa utóbbi idők során a norvégiai sorozatos bankbukások során kissé lanyhább tendenciát mutat.

Igen érdekes körülmény, hogy a legutóbbi idők során az aranydevizáknak egymáshoz való viszonya csak alig változott meg, kivéve Londont, mely a legutóbbi hetek során egy árnyalattal megjavította árfolyamát az aranyfrankhoz viszonyítva. Ez a javulás azonban csak az egy percentnek egész kis törtszámával fejezhető ki, de mindenestre figyelemre méltó a dollárhoz való viszonylatában. A dollár jelenleg a békeparitása felett $7\frac{1}{2}\%$ -kal magasabb, míg a font mindössze $1\frac{1}{2}\%$ -kal áll jelenleg jobban, mint a háború előtt. A fontnak ily csekély mértékű árfolyamjavulása is mindenképpen jelentős, miután láthatóan a font pozícióját a dollárral szemben javítani kívánja.

Ugyancsak érdekes körülmény, hogy magának a svájci franknak a dollárral szemben jelenleg 6 és fél %-os diszparitása van az egykori békebeli arányokhoz viszonyítva s ez a diszparitás jelenleg megállapíthatóan növekedőben van a svájci frank hátrányára. Ennek az oka abban keresendő, hogy a németek legutóbb egyre-másra cserélik ki svájci devizákban elhelyezett értékeiket dollárra és fontra. A svájci frank paritásbeli gyengülése esetleg magyarázható azzal is, hogy Svájc az utóbbi idők során jelentékenyen növelte a bankjegykontingenseit. A svájci bankjegyek azonban még így is több mint 75 százalékban bírnak aranyfedezettel s a svájci pénzügyi kormányzat jelenleg láthatólag még nem látja elérkezettnek az időpontot az intervencióra.

Igen érdekes képet tüntetnek fel a másik kategóriába tartozó nyugateurópai

valuták, amelyek közé a francia frankot és a lirát szokás sorolni.

A francia frank csak nemrég heverte ki legutóbbi hónappal ezelőtt történt árfolyam-hanyatlását, sőt már-már pozícióját lényegesen javítani látszott, míg legújabbban a Ruhr-kérdés elmergesedése láthatóan kedvezőtlen mértékben befolyásolja a francia frank árfolyamát. Ugyancsak a Ruhr-kérdéssel lehet magyarázni a másik nyugateurópai valutának, a lirának csökkenő tendenciájú árfolyamát. A lira május 17-én 26.90, míg június 4-én 25.67 jegyzéssel került forgalomba Zürichben, tehát az utóbbi két hét alatt körülbelül értékének 5% -át veszítette el. De esett az árfolyama a belga franknak is a jegyzett időpontban és pedig 31.80-ról 30.70-re.

A harmadik kategóriába sorozott középeurópai valuták között kétségtelenül a cseh koronát illeti meg a vezető hely, sőt a valuta tekintetével szilárd helyzetére s arra a különleges gondra, mellyel a cseh pénzügyi kormányzat a valuta sorsára ügyel, bátran be volna sorozható a második rendű valuták közé.

A másik igen szilárd középeurópai valuta, mely értékében, azaz jegyzésében talán a leggyengébb valuták között foglal helyet, viszont stabilitását tekintve, ma szintén vezetőhelyen áll: az osztrák korona. Az osztrák pénzügyi kormányzatnak láthatólag sikerült a nagyarányú nemzetközi kölcsön segítségével az államháztartás épületét szilárd bázisra fektetni s ennek kifejezésekként a korona kurzusát már több mint háromnegyed év óta egyazon nivón megtartani.

Osztrák részről legutóbb kísérletek történtek ugyan a legutóbbi idők során, hogy a valuta némiképp emelkedjék, azonban ez a terv az antant-hatalmak részéről nem talált megfelelő méltányolásra. Igen érdekes módon tükröződik vissza az osztrák korona stabilitásának konszolidációs hatása Német-Ausztria pénzügyi életében. Így az utóbbi hónapok során mind jelentékenyebb mértékben emelkedik a bankbetétek összege. Így a bécsi vezető bankoknak betétállománya a múlt év szeptemberében mindössze 31 milliárd korona volt, míg ez az összeg fokozatosan jelen év áprilisában már 261 milliárddal emelkedett. Statisztikusok kiszámították, hogy az osztrák államgazdaság utóbban megkezdett szanálása óta a bankbetétek összege 760% -kal emelkedett.

Külön fejezet illeti meg a nyugateurópai valuták sorában a márkát, melynek szomorúan tragikus pályafutása immár a legnagyobb mértékben foglalkoztatja a világ összes pénzügyi köreit.

A negyedik csoportban sorolják a balkán valutákat. Ezek sorában a legutóbbi időkben több mint 35 percentes értékelkedést ért el a dinár és a leva s

érkezett a halálra olcsó férfi almalap. Minden egyes férfi vásárlónak egy Marton-féle borbély- és minden női kalap vásárlásánál egy alkör-jegy lesz díjazatul hozzá adva.

5000 drb férfi- és női kalap
KLEIN SIMON
cégnél Nagy Sándor-utca 1. sz.

Felhívom a hölgyek és masamódnék figyelmét, hogy a Klein-féle kalapgyár 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb izlésnek megfelelően bármilyen formákra átalakít. 380

ugyancsak lényeges mértékben megjavította árfolyamát a lei.

A dinár árfolyamát kedvezően befolyásolja részben Jugoszláviának várhatóan kedvező termése, valamint az az erélyes és céltudatos deflációs politika, amit a jugoszláv állam kormányzata cseh-szlovák mintára az államgazdaság terén érvényre juttat. A leva árfolyamát pedig erősen emelik Bulgáriának mindjobban növekedő exportkilátásai.

Az európai pénzpiac egyik kétségen kívül érdekes eseménye, hogy a lei az utóbbi idők során lényesen megjavította zürichi, illetve párisi árfolyamát. Május 22-én a párisi tőzsde 8.25-tel jegyezte a leit, míg két nappal később a lei kurzusa már 8.5 emelkedett. A lei árfolyama természetesen megfelelő befolyást gyakorol a román pénzpiacra. Bukarestben mindjobban kínálják a nyugati valutákat és a román pénzügyintézetek biztosan számítanak a nyugati valuták értéksüllyedésére.

Visszadöbbenés

— Válasz Perédy Györgynek. —

A „Nagyvárad“ június 10-iki számában Perédy György hírlapíró társam azt írta, hogy „Elhiszem, hogy Lovassy Andor nagyszerűen ismeri a bihari régi cigányokat, azonban az erdélyi cigányok ismereténél — mint megfigyelésem szerint, igen sokszor, erdélyi vonatkozású írásaiban — tévedések vannak. A histórikum a sírban nyugvó öreg primásról: Salamonról írott cikkére meg kell mondjam, amit én tudok és pedig biztosan tudok. Tévedésnek minősíti Lovassy Andor azt a hirt, hogy Salamon primás Bém fülébe valaha is nótázott volna. Hát ez tévedés is lenne, ha egyáltalában hír lenne, stb.“

Ugyátszik, ezt a vádat, ezt a „cáfolatot“ megdöbbenéssel emelte ellenem történettudós kollegám. Perédy György, de jogtalanul! Eszembe jut erre ismét egy régi erdélyi história. Elmondom.

A magyar uralom alatt a törvény, illetve a törvényt magyarázó miniszteri utasítás értelmében a pénzügyigazgató a járási főszolgabíráknak rendeletet nem küldhetett, csak megkeresést; azonban egyik erdélyi pénzügyigazgató, valami illetékügy elintézését ekként sürgette meg:

„Megdöbbenéssel értesültem, hogy főszolgabíró ur a Szelezsán Vaszali ügyében, hozzá intézett rendeletemnek a mai napig sem tett eleget; hogyha három nap alatt ezen rendeletemnek eleget nem tesz, ellene a megtorló intézkedéseket fogamatba veszem.“

Dühbe jött erre a főszolgabíró és a főbíró s sürgető rendeletének a hátára ezt írta:

— „Visszadöbbenéssel vettem a Pénzügyigazgató ur sürgető rendeletét és idemellékelve küldöm azt, mert nekem az ur nem parancsol és „rendeleteket“ nem adhat ki, csak megkereshet.“

Hát én is „visszadöbbenem“, mikor Perédy György szaktársam olyat cáfol, amit én nem állítottam, hanem éppen azt állítottam, hogy „Salamon János hegedűje mellett Bém tábornok nem mulatozott és nem muzsikáltatta magát soha.“

Ez pedig egészen más, mint amit Perédy György állít, hogy „Bém fülébe sohasem nótázott Salamon primás, hát ez tévedés is lenne, ha egyáltalában hír lenne.“

Pedig ez hír volt! De maga Salamon János mondja el az életrajzában, hogy: „mikor kiűtött a Iorradalom, a cigányvajda: Horka Józsi az én bandámat rendelte ki verbunkra, biz az nem volt kedves, mert nyilalt a körmöm a hidegtől“, majd a száraz fát a rivalgó harci kürttel cserélve fel, huszonketten, zetnészek, katonákká lettünk és a 31-ik zászlóalj alatt fel is esküdtem; Bogdászky Antal volt a századosunk, rézhangszerekkel Bém hadtestéhez vonultunk be.“

„A piskii csatában és más ütközetekben is ez a huszonkét barna cigány lelkesítette a honvédeket.“

Azonban kétszer mégis csak játszott Salamon János Bém tábornoknak, ha nem is a fülébe, hanem egyszer Kolozsvárt, midőn a „kolozsvári előkelő polgárok a Teleki Domokosné-féle házba — Bém szállására“ vitték a híres cigányprimást, hol magyar népdalokat hegedült, többek közt azt az akkor divatos nótát is, hogy:

A bakancsos, akkor csinos,
Mikor a bakancsa rongyos...

Másodszor Szelindeken játszott Bém tábornok előtt Salamon, midőn elhuzta vagy trombitálta neki a „Busul a lengyel“ című kesergő dalt; de az ősz vezér „komoran“ hallgatta.

„Majd a vizaknai ütközet után báró Kemény Farkas magával vitte a honvédeknekart Kolozsvárra, hol a toborzások miatt nagyobb szükség volt rájuk, mint a táborban.“

Én azonban igénytelen cikkemben nem állítottam azt, hogy Bém tábornoknak Salamon János sohase muzsikált, hanem gróf Eszterházy Kálmán elbeszélése alapján igenis állítottam, hogy az öreg lengyelhős „soha nem mulatozott és nem muzsikáltatta magát soha.“

Ez pedig egészen más!

Idézetek ezek a sorok, nagyrészt Markó Miklós munkájából (tudja Perédy ur ki az a Markó Miklós?), részint a Salamon János életrajzából; mert én, ha valamit írok, alaposan utánanéztem a nézni annak, amiről írok.

Azonban most már én cáfolok! Cáfolom Perédy Györgynek azt az állítását, hogy én nem ismerem Erdélyt, mert az ő megfigyelése szerint „erdélyi vonatkozó írásaiban tévedések vannak.“

Lehet, hiszen tévedni emberi dolog és az én fejem se káptalan, de Perédy György ur is meg-megbotlik. Például azt írja, hogy az öreg Pongrácz Laji volt Rudolf trónörökös „kedves primása“, pedig „1884-ben és 1885-ben-ben, a görgényi vadászatokon Salamon János és bandája muzsikált és Stefánia főhercegnő nótázott is egy alkalommal.“ Ugyátszik ez az öreg primás is „kedves primása“ volt a szerencsétlen véget ért trónörökösnek.

De az én igen tisztelt cáfolóm favorizálja az öreg Pongrácz Lajit, jól tette! Igazsága van! Azonban téved, midőn azt állítja, hogy az „egy király, egy cigány“-féle adoma ennek a vén primásnak a szellemes mondása.

Ezt Pongrácz Lajos sohase mondta, illetve nem ő találta ki, hanem igenis Barsay Domokos kérdezte tőle, mikor Görgényből hazajött a banda:

— Igaz-e, öreg, hogy úgy ültetek az asztalnál, hogy egy király, egy cigány?

Az öreg aztán azt felelte rá, hogy: — Igenis úgy volt az instálom! Később aztán maga is elhitte, hogy ő volt a szellemes mondás szerzője. Pedig Erdélyben mindenki tudja, hogy ez a tréfa Barsay Domokostól származik. Rá is vall.

Arra az állítására Perédy Györgynek, hogy Rudolf trónörökös Görgényben „a Bethlenekkel, Kornissokkal és Bánfiakkal“ vadászott, vagyok bátor — mint az erdélyi viszonyokkal nem ismerős — megjegyezni, hogy tudtommal ezeken a vadászatokon ott volt gróf Károlyi István, báró Bornemissza Károly, egy Salamon nevű felvidéki ur, továbbá gróf Teleki Samu és talán gróf Bethlen Gábor; de hogy melyik Kornis volt hivatalos, azt nem jegyezte fel a történelem, csak Perédy György, Kilió balkezes unokaöccse.

Mindig szerettem, ha írásaimat a kritikusok, az irodalom detektíve, szemmel tartották, de viszont én is kinyitom a szememet, ha olvasok és mikor Perédy György finoman csipdeső cikkének kéziratát megmutatta, azt kérdezte tőlem, hogy: „ugyan hogy is hívták a kolozsvári 21-ik honvédeknekart karnagyát?“

Rossz máju ember nem vagyok, de székel furfanggal akkor nem mondtam meg neki; most már megmondom: Barsay Samunak hívták.

Ezt tudni kell ám egy histórikusnak, pláne, ha cáfoló cikket ír. Hiszen a kis Barsay Samu minden nap ott kávézott a Newyork kerek asztalánál.

Ismerem én uram Erdélyt, Muczuji Ividt fele! Tudja-e Perédy ur, hogy ki az a ucuvid? Én tudom, de nem mondom meg. Idig hetné a nótáját is, messze földön énekelk a

A cigányokról írván, ugylátszik a nóták közt is kitört a cigányveszekedés, ragas lya ez; óvakodjunk tőle!

Lovassy

Florentin kalapok

eredeti „FIRENZE“
mány, elsőrangú
güek 450 lei

SZIRMA Y női kalapok
Oalea Regele Ferdinand N
(Rákóczi-ut) 10. szám Stern-pl

NAP ÉS ESŐERNYŐ

minden kivitelben készít
Első Erdélyi Ernő
ROSENBERG TESTVÉREK
NAGYVÁRAD, ZÜLDFA-
KERJEN ARAJÁN LÁTOGAT

Női linon kalapok

elegáns formákban 150 lei
szőr, bortni és bást kalapok
vábbá lószőr- és linon a
fekete férfi szalmakalapok
hatalian olcsó árban.

König kalapgyár

Str. Sf. Ladislau (Körös-utca) 16.
Alakítások gyorsan és a le
kivitelben készülnek.

Berdach Jenő, Den

Oradea-Mare Strada Regele Ferdinand

Foghuzás	Lei	10
Fogtömés		25
Kaucsukba foglalt fog		50
Fém korona		100
Arany korona		300

Fogsorok szápadlással vagy anélkül
gyökerek eltávolítása nélkül készü

Vidékilek 24 órán belül kielégítve

**Fürdősapkát
Fürdőcipőt**

Barna Miklós illatszertárába
Str. Regele Ferdinand 2. Baza
épület visárolhat legolcsóbban
A nyáron elengedhetetlen, hü
sítő, kellemes illatú Midinett
 kölnivíz, poudér és arckrém
 állandóan kapható.

Megnyilt az „Eldorádó“ fehérnemű áruház
Rimanóci-u. 1. sz. a.

Mindenkinek érdeke, hogy olcsó árairól meggyőződjön.
Fehérneműek rég nem látott szép kivitelben kerülnek eladásra.

Ujságírónap

Minden szervezetnek van segítő vagy nyugdíj alapja, minden szervezet gondoskodott arról, hogy betegség vagy halál esetén segítőkezet tudjon nyújtani. Az Erdélyi és Bánáti Ujságírók Országos Szövetségének csoportjai már mindenfelé megszervezték alapjaikat a társadalom segítségével, Kolozsvár, Arad, Brassó ujságírói gondoskodtak régen anyagi helyzetük elsegítésén, csak Nagyvárad maradt elvek óta minden akciótól. A számtalan jóékonny akció elől nem vették el a báli színek egyetlen napját az ujságírók négy sztrájkján keresztül, most azonban az önmagukkal, egyesületükkel szemben fennálló kötelességüknek eleget fognak tenni és

július 8-án, a Rhédey-kertben ujságíró-napot rendeznek.

Olyan attrakciókkal óhajtanak fellépni, amelyhez hasonló nem volt még Nagyváradon. E célból szerződtek Jakabffy Sándorral, az erdélyi részek egyetlen nagyhírű tűzmesterével, aki hatalmas

tűzijátékot készít.

A dunai-ünnepségek mestere volt Jakabffy, akinek tűzkerekei, kigyói és egyéb tüzi látványosságai ismeretesek a képeslapok illusztrációiból. A későbbi képeslapokban fogják ismertetni a többi érdekességeket, amelyek között vannak ujságírók, melyeket Pásztor Ede lap-szerkesztő Németországban szerzett meg direkt erre a célra. Az ünnepélyre az összes jótékony nőegyletek megígérték közreműködésüket.

V. Missir Fii & Co. S.A.

nagyruháza

Plata Regina Maria (Bémer-tér)

Figyelem!

Feltűnő olcsó árban érkeztek a következő áruk:

Kartonok	32	lejtől
Mintás grenadinok	49	"
" batisztok	39	"
Duplaszéles opálbatiszt	65	"
Japán mintás creppek	54	"
Eponge, minden szín	119	"
Zefirek	39	"
Férfi ing zefirek	54	"
Schifonok	35	"
stb.		

valamint leszállított árban árusít:

Szőnyegeket,
linoleumot,
függőyöket,
fehérneműket,
szöveteket
és selymeket.

Ötvenezer lejes sikkasztás a pénzügyigazgatóságon

Napok óta igen súlyos ügyben folyik a vizsgálat a nagyváradai pénzügyigazgatóságon. Ennek a vizsgálatnak minden momentumát figyelemmel kísérik és jól ismerjük. Mindeztideig a pénzügyigazgató felkérésére, a vizsgálat érdekében nem foglalkoztunk ezzel az ügygel, de most, hogy egyrészt a pénzügyigazgató is elkészült az ügyességhez beadandó feljelentéssel, másrészt, hogy a vádak és gyanúsítások helytelen útra ne terelődjenek, most már idő szerűnek tartjuk, hogy a nyilvánosság elé hozzuk a pénzügyigazgatóságon történt sikkasztást, annak minden részletével és homályosságával egyetemben, anélkül, hogy ahhoz bármi kommentárt fűznénk.

Hogyan történt a sikkasztás?

Coroiu Sándor királyi pénzügyigazgató tegnap készült el a királyi ügyességhoz benyújtandó feljelentésével, amelyet megmutatott munkatársunknak is. A feljelentés sikkasztással vádolja

Costin Anghel pénzügyi tisztviselőt, a pénztár volt kezelőjét és

Szabó István pénzügyi tisztviselőt, a letéti pénztár (Casa de depunere) naplójának vezetőjét.

A vád szerint még az 1922. évben különböző ezredek csikóeladásából a letéti pénztárban elhelyeztek 50.038 lei 25 banit. Még nem tudták, hogy ez az összeg a katonai pénztárat illeti-e, vagy az állampénztárt, ezért kezelték a letéti pénztárban.

Ezt az összeget ez év május hó 5-én a letéti pénztárból a 2664—1922. számú fizetési rendeletre hivatkozással az 1777. számú utalvány-vevényre a

letéti pénztárból ki kellett volna venni és az állampénztárba befizetni.

A letéti pénztár-napló 88. tétele alatt tényleg ki is vezették ezt az összeget, de az állampénztári naplóban nem bevételezték. Az állampénztár naplói szerint az 50.038 lei 25 banit az ott kezelt letéti pénzekből ki is fizették. Az utalvány, amelyre a kifizetés történt — elveszett és éppen ez az a momentum, amelynek alapján feltehető, hogy sikkasztás történt. A sikkasztással pedig természetesen csak a két kezelő tisztviselő vádolható. A vizsgálat fogja majd kideríteni, hogy ki a bűnös

Mit mond Szabó István?

Szabó István régi, nagygyakorlatú pénzügyi tisztviselő. Tizennégy esztendeje még nem merült fel ellene komolyabb panasz. A környezete, amelyben megfordul, talpig becsületes tisztviselőnek ismeri. Éppen ezért meglepő ez a felmerült vád és természetesen várakozással kell tekintenünk a nyomozás elé.

Szabó István különben a tegnapi nap folyamán még a pénzügyigazgató feljelentése előtt, úgy a rendőrségnél, mint az ügyvédségnél bejelentette ezt az egész ügyet és vizsgálatot kért.

Szabó a következőket mondja munkatársunknak: Még 1922 júniusában Illiescu pénzügyi tisztviselő különböző ezredek által eladott csikók árában 50.038 lei 25 banit utalt be a letéti pénztárba és azt annak idején szabályosan bevételeztük.

—Ez év június 5-én, amikor a május havi tételeket ellenőriztem, észrevettem, hogy a május 5-én kiadott 50.038 lei 25 bani kezelési iratai nincsenek rendben és arról, hogy a pénzzel mi történt, nincsen világos kép.

—Kerestem a fiókomban a kiutaló receptist, az nincs sehol. A fiókon, amelyet egyszerű kéznomással ki lehet nyitni, a fessítés jelei látszanak.

Illiescu pénzügyi inspektor úr éppen lent volt a pénztárnál, hozzá fordultam és megkérdeztem, mi az eljárás, ha a receptisz elveszett? Ő azt mondotta, hogy menjek Costin pénztároshoz, ő majd megadja a felvilágosítást.

Costin tényleg azt mondotta, hogy a

törzsszelvény kópiáját csatoljam az elvesztett receptisz helyébe és amikor azt mondottam, hogy jelentem Coroiu adminisztrátor úrnak az ügyet, ijedten monddta, hogy azt ne tegyem. Az tény, hogy arra a receptiszre, amely az én kezemhez került, — mert én csak az iratokat kezelem és a pénzt sohasem, — hamis szám volt bevezetve, mert az 1777. receptisz-szám alatt egy főszolgabíróság fizetett be 14.794 lei 80 bani büntetéspénzt.

Most már erőlyesen Costinra támadtam:

— Te sikkasztottad el a pénzt!

Costin erre egyenesen nem válaszolt, csak kérve monddta, hogy ne szóliak az adminisztrátornak. Neki öt gyereke van! — és az adminisztrátornak amugy is sok panasza van ellene.

Nem tudtam, hogy mit csináljak. Harboztam. A kollégáimhoz fordultam tanácsért. Így telt el két nap és akkor a kollégám tanácsára Costin előtt kijelentettem, hogy most már nem várok tovább, jelentem a dolgot feletteseimnek. Costin bejött hozzám és Vass János kollégám előtt könyörgött és folyton azt hangoztatta és könyörögte,

hogy ne kergessem az öngyilkossággal

Szemrehányást tettem neki.

— Hogy nyulhatott az állam pénzéhez?! — Nem adott választ. Erre kijelenttem, hogy nincs mit várni, menjünk az adminisztrátorhoz. Csak nehezen tudtam felcipelni. Coroiu adminisztrátor úr azonnal megkezdte a nyomozást és Costintól elvette a pénztár kezelését. Én pedig bejelentettem az egész ügyet az ügyvédség-nél és kértem, indítsák meg azonnal a vizsgálatot.

Mit mond Costin Anghel?

Costin Anghel kis tisztviselő. Öt gyermeke van és szakadatlan energiával kell azon küzdenie, hogy családját eltarthassa.

Nem az ő hibája, hogy a fizetése olyan csekély, hogy nyomorogni kénytelen. Csak az elmúlt évben helyezték a regátból Váradra, ahol lakást kellett szereznie, bútort elhozni, vásárolni; a folyton emelkedő drágasággal küzdenie. Nem is csoda ha minden erejét felemészti a szakadatlan küzdelem. Nincsen még teljesen tisztázva a szerepe, éppen ezért nem szabad az ügyesség és a vizsgálóbíró nyomozása előtt megvádolnunk.

Costin Anghel kijelenti, hogy a pénzügyigazgató beleegyezése nélkül részleteket nem mondhat. Annyit mégis elmond, hogy a pénzt egy illetőnek fizette ki. Nem tudja ki az, mert nem ismeri. Hogy joga volt-e neki felvenni a pénzt, vagy nem — nem bírálta. Bizik abban, hogy előkerül és akkor világossá derül a helyzetre.

Hogy a Szabó fiókját ki törte fel és hová tűnt a receptisz — nem tudja.

Ennyi!

Hogy ki a hibás, hogy ki sikkasztotta el a pénzt, vagy, hogy az milyen körülmények között tűnt el, a nyomozás kell, hogy kiderítse. Mi minden esetre érdeklődéssel várjuk a nyomozás eredményét, amely két ember sorsát fogja eldönteni.

(f. s.)

Ma jelent meg a

Film Rapor

legújabb száma

szenzációs tartalommal és gazdag illusztrációkkal.

Megkezdődött az aratás

(Élmellékl. tudósítónktól.)

Az abnormalis száraz időjárásnak tudható be, hogy Biharmegye alföldi részén, különösen az Érmelléken már javában folyik az aratás. Az őszi árpa és gabonaművek már megérették az aratásra. Az aratásnak ezuttal van egy szomorú alfája is: a zöld buza aratása. Tudniillik Margitta környékén, Tóti községben olyan tojásnagyságu négyzetletes jégdarabok hullottak, ami a környék buza és szőlőtermést teljesen tönkretette. A jégtől elvert buzatáblákat most szalmának és szénának vágják le a szomorú gazdák, akik sirva fakadtak, mikor meglátták a természet szeszélyes rombolását. Megtörtént, hogy a hatalmas vihar időközönként fordulva, egyes földtáblákat kikerült, de így is igen kevés a száma a szerencsésen megmentett gazdáknak. A terményárak emelkedése főképpen ezeknek tudható be s napról-napra nagyobb árakat fizetnek a kereskedők a még meglévő készletekért.

Felhívás a férfi-szabó iparosokhoz

A Nagyvárad Férfiszabó Iparosok Szakszervelete tisztelettel közli, hogy a napról-napra rosszabbodó gazdasági helyzetük javítása céljából fenti szakszervezetünk megalakítani akarja a Nagyvárad és Biharmegye szabóiparosainak anyag bevásárló szövetségét. Amely hívta lesz tagjainak mindenemű hálás, vászon és cérna hozzávaló, továbbá egyszínű szövetekbeni (fekete, kék stb) szükségletét nagyban beszerzés által a piaci áron alul jóval olcsóbban rendelkezésére bocsátani.

Felhívjuk ennél fogva az összes szabóiparosokat, hogy saját érdekében jelenjenek meg folyó hó 17-én, d. e. 9 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében tartandó alakuló gyűlésen, amely hívta lesz ismertetni azon törvényes formákat, melyek alapján a szövetség működni fog és minden tekintetben tagjai közvetlen hasznát fogja szolgálni, amennyiben nem a tökenövelés a célja, mert az árut beszerzési ár plusz költség adja tagjainak, ami a mindenkori napi árnál 30% megtakarítást jelent.

Egy üzletrész 100 le, amely összeg két hónapon belül meghatározott módon kifizetendő, mert csak ilyen körülmények között lehetséges már az őszi szezonra való bevásárlás.

Jegyezzünk mennél több üzletrészt, hogy a kis főként egyesülésében megteremthessük azon erőt, amely hívta lesz bennül gazdasági helyzetünk javítását szolgálni.

Ismertetésül kivonat az alapszabályból: 3. §. Alakulás, időtartama. A szövetség megalakulnak tekintetik, ha az alapszabályok alapján létesülő szövetséghez legalább 14 tag biztosította hozzájárulását. A szövetség bizonytalan időre alakul. Tagok kötelezettsége korlátozott, amennyiben minden egyes tag csak a jegyzett üzletrésze erejéig felelős.

5. §. Tagok. A szövetség rendes és pártoló tagokból alakul. Rendes szövetségi tag lehet minden nagyvárad és Biharmegye területén lakó szabóiparos, aki a megalakulás előtt kibocsátott aláírási iven magát aláírta s husz leiben megállapított belépési díjat befizette. Avagy belépési szándékát írásban a megalakulás után bejelentette és az igazgatóság által mint tag elfogadtatott.

7. §. Tagok jogai. A szövetség rendes és pártoló tagjai a következő joggal bír: 1. Tulajdonjoggal befizetett üzletrészre. 2. Szövetségi választásoknál választó és választható. 3. Közgyűlésen indítványozási joggal bírnak. 4. Minden tag, aki a közgyűlésen nem jelenhet meg, szavazatát a szövetség más tagjára ruházhatja. 5. Joga van minden tagnak panaszát az igazgatóságnak szóbelileg vagy írásban bejelenteni. 6. Minden tag az alapszabályok egy példányát és egy bevásárló könyvecskét kap. 7. Minden rendes tagnak joga van a szövetség árukészletéből a 6. és 9. pontokban körülírt módok szerint áru kiszolgáltatását igényelni. 8. Minden tag a szövetségből a 9-ik pontban megállapított módok szerint kiléphet. 9. Pártoló tagok anyagvásárlásban nem, de egyébként rendes tagi jogosultsággal bírnak. 12. §. A szövetség igazgatása. A szövetség ügyeit intézi: a) közgyűlés, b) igazgató-

ság, c) felügyelőbizottság; e rövid kivonat is bizonyítéka, hogy teljesen törvényes alapokon működő szövetséget a legnagyobb bizalmat és érdekét felismeri nem tudók részéről a legmesszebb menő támogatást érdemel.

Ismételt felkérünk minden szakmához tartozó tagokat, hogy tőlük telhető módon igyekezzenek támogatni e főleg a kisebb existenciák érdekét képviselő szövetséget, amely mindnyájunk hasznát szolgálja, mert az egyesülésben rejlik az erő.

Azon reményben, hogy t. iparos társaink evidens érdeküknel fogva is kellő támogatásban részesítik e nélkülözhetetlen cél megvalósítását, a vezetőség mindennemű felvilágosításban készséggel rendelkezésükre áll.

Tisztelettel

Gergely Gyula sk.,
jegyző.

Lebovits Rudolf sk.,
elnök.

Veszélyben Ady Endre és Maniu Gyula kollegiuma

A „Szilágysomlyó“ c. lap nyomán közöljük az alábbi cikket:

Megbízható forrásból lapunk zártakor értesülünk, hogy bizonyos, de nem a megyében székelő tanügyi körök javaslatot tettek a közoktatásügyi miniszter elé a több százéves zilahi református kollégium megszüntetéséről.

A javaslat — információk szerint — arra alapít jogcímet, hogy — állítólag — a kollégium mai épülete annakidején állami kölcsönsegéllyel épült volna fel s mint ilyen, állami közvagyon, mely állami leltárba és kezelésbe veendő.

Ez az alulról jövő tendencia most ismét egészen friss és értesülésünk szerint csak a miniszter higgadtságán mulott, hogy a kérdésből aktuális szomorúság nem lett már is.

Ha a forrás, ahonnan kaptuk e hirt, nem volna előttünk oly tiszteletreméltó és komoly, nem bírnánk hitelt érdemlőnek venni a dolgot.

Csak ma egy hete irtunk az Adv és Maniu Gyula kollégiumáról, amelynek falai között mindenkori a testvéri szeretetnek, a nemesebb liberáliszmusnak szelleme lebegett és nem hangzott el más ige, mint a gondolat és érzés szabadságának hitvallása. Nem volt talán még egy iskola, mely padjai közül az utóbbi évtizedekben a népek, fajok és kulturák egyenlő-jogúságának és testvériesülésének annyi rajongóját bocsátotta volna ki, mint ez az ősi Schola. E rajongók közül Ady és Maniu Gyula ma már a világtörténelemé.

Ne engedjék a román intelligenciák tagjai elesni azt a többszázéves kollégiumot, amelyhez — közülök sokat — ép oly tartalmas emlékek fűznek, mint ahogy mi ragaszkodunk ahhoz. Ne engedjék kiszorítani a mi csendes, egymást-szerető kis Szilágyságunk kultúrtenyezői sorából azt az iskolát, amely őszinte hűséggel csak az állam konszolidációját, a lelkek pacifizmusát akarja szolgálni.

Ha egyesek szerint az Adv kollégiumának sem lehet irgalom, legalább a Maniu Gyula iskolája iránt való kegyelet mentse meg a lelkekben kitörülhetetlenül élő ősi Alma Matert.

* A mai protestáns ünnepség. A mai protestáns ünnepséggel kapcsolatban Sulyok István tart alkalmi beszédet ma délután istentisztelet keretében az olasz református templomban. Itt említjük meg, hogy az ünnepség rendezésében még a felsorolt névsoron kívül tevékeny részt vesznek Horváth Zsófia, Máthé Magda, Forgó Ilonka, Beréczky Ilonka, Mile Böske, Nagy P. Piroška és Irénke.

* Férfi öltönyöket legújabb divat szerint készítenek. Bérlet-vasalások megállapodás szerint, Lov Jenő férfiszabó Körs-utca 8.

ATLANTIC és APOLLO nyári mozi mozgó-színház

A

DZSUNGEL CSODÁI

(Korábban hasonló címen megjelent filmekkel nem tévesztendő össze.)

31 lélekzetfojtóan érdekes felvonásban.

Itt csak 3 részben kerül bemutatásra.

I. rész 10 felvonás:

Vasárnap
17

Hétfő
18

Az oroszánok városa
a halál örvény
Dzsungel vadak támadása
a leopárd bosszuja
az Orkán.

A II-ik rész:

19, 20 és 21-én.

A III. rész:

22, 23 és 24-én.

Új vendéglő nyílt meg a Püspök-fürdőben Cel sörkert

étterem, hol elsőrangú ételek s italok a nagyközönség rendelkezésére állanak Püspökfürdő állomással szemben, a Barkovits-villa ban

osna szenátor becsületsértési pöre

Az elmúlt tél folyamán Belényesben ottani előkelő ur jelenlétében Constantia Stelian tanítóképezdei igazgató Gábor belényesi szenátorról sértő nyilatkozott. Cosma Gábor akkor becsületsértési pörrel a tanítóképezdei igazgatót rágalmaival és terjedelmes beadványt intézett a bírósághoz, kérve Constantia Stelian megbüntetését a becsületsértés miatt.

Belényesi járásbíróság a becsületsértés törvény 18. §-ának alapján felmentette Constantia Steliant. Az ügy az ügyészséghez került az ügy a tárgyalta az ügyet. Constantia Stelian ügyvédjével, dr. Blădeş Lászlóval meg a tárgyaláson. Dr. Blădeş a vádló vádlóság bizonyítását, hogy Constantia Stelian igazat mondott.

A bíróságszék elvetette a bizonyítás elvetését és ötszáz lei pénzbüntetésre ítélt Constantia Stelian és megítélte az ítélet végrehajtását azzal a feltétellel, hogy a sértést Cosma Gábor magatartása provokálta.

DONSÁGOK

Egy angol orvos tanár antituberkulózis felfedezése. Az angol orvosi világ szenzációja, hogy Dreyer oxfordi tanár állítólag felfedezte a tuberkulózis gyógy módját. Dreyer rájött, hogy a tuberkulózis meg az emberi testet kezeléssel, antituberkulotikus szerekkel a tuberkulózis bacillusa. Londoni kórházában a betegeken végzett kísérletek sikere csaknem minden esetben volt. Ha a gyógy mód beválik, neve fölmulja a Pasteurét.

A dohányosok trafik. Minthogy a dohányosok hete már nem szolgáltatott ki semmit, a trafikok teljesen üresek. A dohányosok a publikum hiába ostorozták a tözsdéket súlyos gyanúval halmozza el a közönség, amire nem szolgáltatnak, igen üdvös volna. A dohányraktár ismét megkezdene már a kiszolgáltatását.

A magánvizsgálatok az orthodox izraeli polgári fiú- és leányiskolában. Az iskolák igazgatósága tudatja a magántanulókkal, akik a lején szabályszerűen beiratkoztak a vizsgálatokon részt vevő, hogy a 62379. számú közoktatási rendelet alapján a fiú- és leányiskolákban a magánvizsgák megkezdését tartatni. Jelentkezés június 24-én a igazgatóságánál. Írásbeli vizsga: június 25-én lesz.

A jegyzés. Glück Ilust eljegyezte a Henrik. (Minden külön értesítéssel.)

Románia bajnokcsapata a Temesvári tegnap este érkezett városunkba, vasárnap délután 6 órakor mérkőzött a Nac-cal. A temesváriak is igen sok tartják a mérkőzést, mert teljes győzelemmel jöttek. A Nac Birdával erősen szíri fel a küzdelmet és így igen élénk mérkőzésre van kilátás.

A hírlap. Az államrendőrség gazdálkodása, az államrendőrség részére a famennyiség szállítására 40.000 leig pályázatot hirdet. Határidő: június 20.

A Jósika-nemzetség történetéről ír rendkívül érdekes Zagoni István dr a Vasárnapi Ujság legújabb számában. A pompás cikket Jósika Sámuel írt, kriptájáról és nevezetesebb kávéházak képek illusztrálják. Ebben a számban a lap gyermekszépségversenyét is mind a lapján művészi gyermekfelvételek díszítik. A remek képekben mutatja be az Angliában a nagybányai szobrász, Pászky Jenő legna-

gyobb alkotásait, továbbá a római nőkongresszust, a mulató szovjetet, a viszálykodó szlógazdákat és végül Constanza festői tájait, a református diákok csoportjával, akik ott legutóbb tanulmányi kiránduláson megfordultak. A szövegrészben Petelei István két ismeretlen levele fog feltűnést kelteni, egyikeből facsimilében is közöl részletet a lap. E mellett Pálffy né mind pompázóbban bontakozó nagy regénye, Karácsony Benő humoros regényfolytatása, Pogány László novellája, Berde Mária, Pap József és Hajnal László versei, Nagy Dániel, Kertész Mihály és Szabó Imre cikkei teszik rendkívül változatos és szórakoztatóvá ezt a legújabb számot. 10 leírt minden lapárúsnál kapható.

* Magánvizsgálatok a Zsidó Liceumban. A Zsidó Liceum Igazgatósága ez uton is felhívja a beírt magántanulókat, hogy az évvégi magánvizsgálatok folyó hó 21-én, reggel 8 órakor kezdődnek. Az igazgatóság.

* Prikulics. Pongrácz Emil, Erdély legjobb cigányprimása, teljes zenekarával, máától kezdve hangversenyez a Palace-kávéházban.

* Elhújasodás, köszvény és cukorbetegség esetén a Ferenc József keserűviz javítja a gyomor és a belek működését, élénkíti az emésztést és előmozdítja az anyagcserét.

* A csodazongora tegnap előadásán rendkívül jól mulatott a közönség. Tábori Emil a főszerepben brillírozott, míg a darab többi főszerepeit Jaulusz, Árvayné és Soltész né kreálták kitűnően. Jaulusz új magánszámaival, Zöldi Márton új mókáival és a Sikertűt cselekmű bohózat Jaulusz, Zöldi, Papir és Árvaynéval a főszerepben egészítette ki a nagyszerű műsort. Az előadást ma este pont 9 órakor megismétlik. Holnap, hétfőn nagy Intim-est, melyen a Kikapós asszonyok című Tábori bohózat kerül színre, míg az összes szereplők új intim magánszámokat énekelnek.

* Hölgyek érdeke felkeresni Rimanóczy utcán Kertész Reklám női-divat szövet, selyem, vászon-üzletét, mert ott az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* Jön Fregolia és mindenki róla fog beszélni.

* YES-PUDEK, a puderek királynője. csak zöld zárószalaggal valódi.

* Náthán vagy Friedmann központi kecskészlékek, bármily gépmaturák speciális és manométerek hiteles javítását, az elektromechanika és a gépipari szakba vágó minden munkát szolid árban vállal. Rajz Andor mechanikai és gépjavitó műhelye Szalárdi-utca 9. (Rosenzweig-palota.)

* 2x2=4-nél is biztosabb, hogy soha nem felejt el Fregoliát, ha egyszer megnézi.

* Anyák a gyermeknevelésről okos utmutatásokat olvashatnak a Vasárnapi Ujság legújabb számában.

*Kamar! Lábbelít babylonon!
Minden cipész tudja!*

* A Népkirolyha céljaira adakoztak: Dr Blattner Sándorné és Szilágyi Ernőné urnóknál: Leitner Márton 300 lei, Winkler Manóné 200, Daniberg és Waldner 100, Spitzer és Lengyel 100, Özv. Schwartz Ignác 100, Mannhardt Jenőné 100, Brüder Jenőné 100, dr Weimann Jenőné 100, Friedmann Fülöp 100, László Mártenné 100, Freund Hermanné 100, Leitner László 100, Rosinger Rippner Leitner 100, Perlesz Józsefné 50, Spreng Farkas 50, Blum testvérek 50, Weisz Bernáth cég 50, Stern Béláné 50, Stern József 50, N. N. 50, Spitzer Sámuel cég 50, Hajdu 50, Nissel és Faragó 50, Heller és Deutsch 50, Huszár testvérek 50, Szilas és Löwbeer 50, Krámer Áron 50, Komlós Aladár 50, Deutsch Ignác 50, Deutsch K. I. cég 50, Huszár Istvánné 50, Konrád Zsófia 50, dr Erdélyi Miklósné 50, dr Vas Ödön 50, Rózsa Rezsőné 50, dr Barna Mklósné 50, dr Sajósiné 50, Loránd Jánosné 50, Wohl Ilona 50, Benedek Mór 40, Lőrincz Henrik 40, Moskovits Vilmosné 40, dr Gál Jenő 40, Karczag Dezsőné 40, dr Gáspár Miksáné 40, Zuckermann Salamonné 40, Dénes

Arminné 40, Roth Henrik 40, Roth A. Gyula 40, Mannhardt József 40, Benedek testvérek 40, Weisz E. Zsigmondné 30, N. N. 30, N. N. 25, Weisz Jenő 25, Sarkadi Józsefné 25, Mezei Adolfné 20, N. N. 20, Székely testvérek 20, N. N. 20, N. N. 20, Weinstein 10, Zoltán Simonné 50, Reismann Mór 40, Mihály Oszkárné 40 lei; összesen 3755 lei.

* Harisnyák, keztyűk, gyermektrikók legolcsóbban Blumnál Körösparton.

* Kedden, csütörtökön, pénteken délután 8-10-ig, délután 2-4-ig maradékvásárt tart félárban a Körösparti Áruház.

LEGUJABB

Agyonverték

a szófiai rendőrfőnököt

Szofia, június 16. Sztambulinszky családja München környékén tartózkodik. A volt szófiai rendőrfőnököt a Szlavovica körüli összecsapás után elfogták a népdorongokkal agyonverte. Sztambulinszky csak négy napos bujdosás és éhezés után adta meg magát. A Cankov-kormány megkereste a csehszlovák kormányt, hogy Daszkalov Rajkó prágai követet, aki Sztambulinszkynek vak eszköze volt, szolgáltatassák ki Bulgáriának.

Változások az Ébredő Magyarok Egyesületében

Budapestén óriási szenzációt keltett az a hír, hogy az Ébredő Magyarok Egyesületének jelenlegi vezetősége június 17-én beadja lemondását. Az Ébredők új vezetőség alatt, melynek élére Eckhardt Tibor kerül, az eddiginél is intranzigensebb politikát akarnak folytatni. A változást az Ébredők a Gömbös-csoport idézte elő.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u.: Tul a nagy Krivánon, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Hamburgi menyasszony, bérleten kívül.

Hétfő: Három a kislány, A) bérlet 120. szám.

Kedd: Levendula, B) bérlet, 121. szám.

Szerda: Tosca, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Csütörtök: Bucsukeringő, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Péntek d. u.: Új rokon, mérsékelt helyárrakkal.

Péntek este: Román előadás.

Szombat d. u.: Váloperes hölgy, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Alarcos bál, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Vasárnap d. u.: Lili bárónő, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Hermelines nő, bérleten kívül.

A hét összes előadásaira meg lehet váltani már vasárnap reggeltől a jegyeket a színház pénztáránál.

— Sándor Erzsí föllépései elmaradnak. Aradról sürgönyözött Sándor Erzsí, hogy a hétre tervezett föllépéseinek nem tud résztvenni s ezért a heti műsor megváltozik és pedig kedden este B) bérletben a Levendula, szerdán este bérleten kívül Tosca opera rendes helyárrakkal Kelmaival, Vajdával és Kovácsal a főszerepekben, csütörtök este bérleten kívül a Bucsukeringő Pintér Böskével, Tolnaival, Gróf Lacival, Pogány Jankával és Erényivel a főszerepekben, szombaton este pedig az Alarcos bál kerül színre Kelmaival, Baranyaival, Vajdával, Kovácsal a főszerepekben. — E három előadásra új jegyeket árusít a pénztár, a Sándor Erzsí előadásaira váltott jegyek árát a pénztár visszafizeti.

— Kedden este B) bérletben a Levendula megy. Tekintettel arra, hogy Sándor Erzsí nem lép fel a héten, tehát a műsorban változás állott be és pedig a B) bérlet nem szerdán, mint hirdette volt, hanem kedden este a rendes bérleti napon fogják kapni a Levendula operettet.

— **Az Elefánt.** A budapesti Vigszínház ez idel szezónjának legnagyobb sikerü vigjátéka kerül színrre hétfőn este A) bérletben és ez az Elefánt. E bo nyodalmas és igen szellemesen megírt vigjáték ma is műsordarabja minden színháznak s így nálunk is igen nagy sikerre számíthat. A főszerepeit e nagyszerű darabnak Jósika, Kecskés, Benes, Tóth, Kiss Gyula, Körösi Juci, Perényi, Kertész, Gálfi, Stoll és Madas játsszák.

MOZI

— **„Gyöngyhercegnő“ Dorian Film-színház.** Az olasz filmművészet egyik leg-sikerültebb alkotása ez a film, mely izgalmas cselekményével az első pillanattól az utolsó jelenetig lebilincseli a nézőközön-séget. A káprázatos kiállítású film, mely Dumas regénye nyomán készült, már csak ma látható a Dorian Filmszínházban. Elő-adások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Rendkívüli érdeklődés kísérte** már napok óta az Atlantic és Apolló mozik szombati bemutatóját. Az igazgatóság nem csalódott, mikor nagy áldozatok árán megszerezte a Dzsungel csodái című re-mek amerikai filmet, mert már az első elő-adás igazolta, hogy a közönség szívesen honorálja az igazgatóság buzgó fáradozását. A szenzációs film — melynek osodás felvételü plakátjai is feltűnést keltettek — már az első felvonásnál a zsufolt néző-tér teljes elismerését kapta, amely kés-sőbb mindinkább fokozódott. Frenetikus sikerét pedig — a művészi képeken kívül — annak köszönhetette, hogy szinte ember-felettinek tetsző jeleneteket varázolt a nézők elé. Eddig soha nem hitték, hogy Afrika őserdejét a valóságban filmre le-hessen venni, s ezen film igazolta, hogy az emberi akadály és találékonyság minden-re képes. Szinte misztikus félelem fogta el az embert, ha Afrika járatlan vadonjára és őserdejére gondolt és ma már a vállalkozó és nehézséget nem ismerő ember le-győzte a lehetetlent és filmre vette az őserdők vadonjait a teljes valóságában — rejtelmességeivel és vadállataival együtt. A gigászi méretű filmnek a gyönyörű felvételeken kívül — melyek a Nyugat és Kelet minden szépségeit tárják a nézők elé — meseszövése szinte irodalmi szen-zációnak is bátran nevezhető. Ezt a rendkívüli gyönyörű filmet, melyet a kon-tinens összes fővárosai 5 részben mutat-tak be zajos sikerrel, Nagyváradon az Atlantic és Apolló mozik 3 részben és pe-dig az első részt 3 napig: szombat, vasár-nap és hétfőn; a második részt: kedd, szerda és csütörtökön; végül a befejező részt: pénteken, szombaton és vasárnap rendes helyárrakkal adják elő. Jegyek mind a három előadásra egy-szerre válthatók az Atlantic és Apolló pénztáránál mindenkor délelőtt 11 órától. Az előadások ma, vasárnap az Apollóban délután 3 órakor, az Atlantic nyári mozi-ban este 9 órakor kezdődnek.

— **„Lu, a kokott“ hétfői bemutató.** Landsberger Arthur híres regényét, mely-ben egy a mocsárba züllött urleány törté-netét ismerjük meg, Kertész Mihály, a nagy filmrendező filmre dolgozta át. Ba-lassa Jenő és Luz Margit mellett a legki-tűnőbb magyar színészek játsszák a fősze-repeket. A megrázó erkölcsdráma hétfőn látható először a Dorian-Filmszínházban. Előadások 6 és 9 órakor.

Tőzsdei jelentések

Zürich, június 16. Nyitás: Berlin 90.050 fél, Newyork 556 fél, London 2567, Páris 3511, Milanó 2575, Prága 1665 fél, Budapest 0.07, Bécs 0.0078 fél.

Bukarest, június 16. Zárlat. Devizák: Páris 1272, London 922, Newyork 201, Róma 930, Zürich 3610, Prága 605. Bécs 28 háromnegyed, Berlin 20 fél, Budapest 4.

Valuták: Márka 30—40, font 905—910, frank 1310—1315, svájci 36—36 fél, lira 910

—915, dinár 210—220, dollár 200—202, osztrák 28 fél—29, magyar 375—400, szo-kol 590—600.

Budapest, június 16. A Devizaköz-sont hivatalos árfolyamai: Napoleon 264.000, Lei 38—40 fél, Amsterdam 2868—2938, Bukarest 3750—4000, London 33.750—34.460, Berlin 655—700, Milanó 339—351, Páris 462—474, Prága 219—227, Zürich 1315—1350, Bécs 1030—1090, Belgrád 80—82, Newyork 7325—7500, Varsó 855—915.

Zürich, június 16. Zárlat: Berlin 00.049, Amsterdam 228, Newyork 556—575, London 2568, Páris 3510, Milanó 2562, Prága 1665 fél, Budapest 0.07, Belgrád 610, Bukarest 280, Varsó 00.065, Bécs 0.0078 fél.

Budapest, június 16. A pénteki ér-téktőzsdén a tegnap közölteken kívül még a következő zárlatok fordultak elő: M. Cseh Iparb. 3250, M. Jelz. 5900, M. Ker. hitel 19.000, Fővárosi 21.000, I. M. Bizt. 930.000, Pannonia 160.000, I. Békéscsabai 16.000, Cement 54.000, Istvántégla 21.000, Kőb. gőzt. 37.000, M. Aszfalt 17.000, M. Kerámia 36.500, Gép (Tarcsei) 20.500, Kaszab 21.000, Kühne 23.000, Mág. 21.000, M. acél 59.000, M. Réz. Chaud 45.000, M. Vegy 14.500, M. Vag. győri 37.500, Roessemann 29.000, Schuller 27.000, Alt. Gáz 83.000, Brassói 119.000, Délcukor 140.000. Égész 6000, Egy. Textil 5800, I. Pesti Spód 50000, Felten 175.000, Flóra 39750, Gldb. 27.250, Gschwindt 80.500, Interexim 17.250, Jutá 40.000, Királysör 19.000, Krausz-szgy. 29500, M. Lámpagy. 57.000, M. Gáziz. Auer 40000, M. Pamut 67.250, M. Ruggyanta 49.500, M. Georg. 206.000, Stummer 385.000, Telefon 44.000, Fornér 8000, Hazai fa 41.000, Kron-berger 6900, M. Lloyd 5400, Lichtig 2050, Zentai 41.000, Bp. Városi 14.000, Nova 48.000, Faresta 10.200, Lloyd-bank 3400, M. Amerikai b. 5600, Korvin-filgy. 13.000, Bauxit 32.000, Rex 5600.

A zárlat után a pénteki utótőzsde han-gulata lényegesen megjavult. Az irányzat szilárduló volt mindvégig és a vásárlókedv meglevenedett: Alt. Köszén 530—534.000, Államv. 138—139.000, Salgó 144.000, Osztr. H. 41.000, Magy. H. 76.000, Georgia 204—206.000, M. F. T. R. 93—94.000, Mezőhegy. 87—89.000, Fegyver 320.000, Fábiam 10.000, Ólom 9900—9700.

A péntek esti bankközi forgalom to-vábbra is barátságos, habár az üzletmenet nem oly eleven, mint aminő a legutóbbi napok esti bankközi forgalma volt. Salgó 148—150.000, Osztr. H. 43—42.000, Magy. H. 76.000, Rima 41—40.000, Alt. Kösz. 545—540.000, Államv. 148—147.000, Mező. Cu-kor 100—98.000, Nova 48—47.000, Athe-naeum 46—45.000, Rigler 30.000, Temesi Sör 31.000, Szlavónia 20.000—19.500, Lign. 16.500.

SPORT

Az igazgatótanács tárgyalta a driblit

Megírta a Nagyvárad, hogy a Törekvés megóvta a multkori botrányos Nac—Egyetértés bajnoki, vagy mint a sporthumor elnevezte: „csal-noki“ mérkőzést és kérte a két egyesület szigorú megbüntetését. Az intéző-bizottság már tárgyalta ezt a szomorú ügyet és arra ítélte a két egyesü-le-et, hogy az új bajnoki mérkőzés jövedelmét köte-lesek beszoigáltatni a Szövetségnek. A Comitetul Regional tegnap este tárgyalta az ügyet s ha nem is hozott az ítélet teljes megnyugvást ez ügyben, még is ugylátszik, hogy hasonló üzelmeket nem mernek majd csinálni az egyesületek. Az ülésen je-len voltak dr Zigre Miklós elnök, Triff Titus dr és dr Roxin Teodor alelnökök, Vasca Teodor főtitkár, Aberle Pál dr, Kiss Kálmán, Petrás János, Steiner Sándor és Pásztor Bertalan.

A főtitkár kisebb jelentőségű jelentése után azonnal rátértek a Nagyvárad által is ismer-tetett Törekvés beadványra. Az intéző bizottság ülésének jegyzőkönyvét olvassa fel Vasca főtitkár, amely elutasítja a Törekvés óvását és keddre ren-delte el a Nac—Egyetértés bajnoki lejátszását.

Vasca főtitkár javasolja, hogy deklarálják

bajnokoknak a mérkőzést és a Nac javára kel-irni két pontot,

mert a játékból nem lehetett észrevenni, hogy fél nem egész tudását vitte a játékból. Köz-felháborodása — a főtitkár szerint — te sen

Kiss Kálmán szerint minden klubba jog kedve szerinti bíró választani. Melchner bíró az Egyetértésnek nem felelt meg. Az egyet nem lehet sújtani büntetéssel, mert ők játsszák volna a mérkőzést, de a Nac volt az, ki a kóskodott.

Dr Roxin Teodor kéri, adják viss az elintézés céljából az intéző bizottságnak szék ki azokat, akik érdekeltek. A Con Reg négy érdekelt tagja: Aberle Pál, Mar Je Triff Titus és Roxin Teodor szavazna az el-vány fölött és azt elfogadják. Egyben a bizottságnak azokat a tagjait, akik a óvását, illetve a Nac—Egyetértés meccs-ból felülvizsgálják.

Ezután az ügyet visszateszik elinté a semleges intézőbizottsághoz.

KÖZGAZDASÁG

* Nem szabad hitelezni, csak és megbízható információ alapján. A legnagyobb információs irodio R.T. információs osztály Postafiók 127.

Nyilatkozat.

A Nagyvárad napilap e hó 1 mában Christea József és Tarsoly urak nyilatkozata folytán tudomás-urak érdekelteknek, hogy én a tö G. a. II. 958—923. és a járásb 5608—923. sz. végzése alapján re ki zárgondnokul és így minden int törvényes alapon áll. A reflektán ez ügyben teljes bizalommal aján hó 20 ig adják be irodamba és b hetnek a tekintetben, hogy az üzere vétele nem fog akadályokba ütköz

Dr. GÁI
hagyatékai z
Zöldfa

Nyilatkozat.

Közhirre tesszük a nagyérdem ségnek, hogy Vekerdi Kálmán a Szirmai cégből mint munkatárs ki mai naptól Vekerdi és Ehrlich cégjeg a Fekete sas épület, Enyveshát szet helyiségében Express keresked nőkségi irodát nyitottunk.

Foglalkozunk utlevelek vizum val, ingó és ingatlanok adása és Külföldre utazóknak díjmetes felvi sal szolgálunk.

Futárjára, vizum naponta. Kérjük a nagyérdemű közönsé pártfogását.

EHRLICH ÉS V

Fagylalt gépek

vajkőpülő gépek, babvágó gépek, tökvágó gépek, főze-lékvágó gépek, hűvágó gépek, kochformák, kuglopf formák, habverők, vajfecs-kendők, vajformák, csiszolt komplett üveg készletek stb

megérkeztek.

Eladás nagyban és kicsiny

Komlós Testvérek

Üveg- és porcellánárú gyári raktár

Oradea-Mare

Str. Nicolae (Zöldfa-utca) 13. sz.

A tanoncmunka kiállítás sikere

A Nagyváradban csak röviden ismertettük a tanoncmunka kiállítás megnyitását, mert arról az „Iparosok Lapja”-ban kartunk részletesen beszámolni.

Csütörtökön délután nyílt meg a tanoncmunka kiállítás a Sztaroveszky utcai iparos-tanonc iskolában, amelyet Muth Gyula igazgató vezet páratlan szakértelemmel és odaadással. De, hogy a tanonok ilyen nagyszerű eredményeket mutatnak fel, abban nagy részük van a tanároknak Mikes Ödönnek, Matkó Benjáminnak, Petrás Jánosnak, Papp Emilnek, Papp Jánosnak, Dernei Imrének és Gyenge Jánosnak.

Az iparostanonciskola kiállítása büszkeségszónytéka, városunk szépen fejlődő arának, amely még most is, a nehéz gazdasági körülmények között is fejlődik és halad a maga egyenes útján. Az egyes iparágak tökéletesülésének eleven szónytéka e kiállítás, amely valóban példa és értékeset produkált.

Kétezerháromszáz növendéke van az iparostanonc iskolának és ez a szám legjobban bizonyítja, hogy ma már a szülők méltó szívesebben adják gyermekeiket ipari szakmára mint a küzdelmes és csak igen szegényes megélhetést adó intellektuális pályákra.

Négy teremben helyezték el azt a rengeteg munkát és rajzot, amelyeket a növendékek készítettek vizsgadarabnak. A cipészek, lakatosok, cipészek, asztalosok, szobafestők, nyomdászok, rajzai és terveit az első teremben vannak kiállítva. A harmadévesek közül Langenscheidt női szabó, Ványai Imre litografus, Frankfort Miklós nyomdász, Kató Ernő műszerész és Veres József cégfestő munkái szépek. Figyelmet érdemelnek Seres László, Varga Károly és Kiss István lakatosok, Barta János, Onye József, Gáspár testvérek és Neumann László asztalosok, Szöllösi Lajos cipész, Erdélyi József István építész, Jachini József és Emeth Árpád bádigosok.

A második teremben Jermendy Jenő, Brósi Sándor, Moka Rozália, Balog Illés Klein Béla kezdő asztalostanoncok munkái érdemelnek dicséretet.

A harmadik teremben Baranyi Sándor, Szabó József, Süssmann Sándor, Röck László cipészek és felsőrészkészítők, Gáspár Lajos és Fekete Lajos, csizmadia. Kovács Pál, Faur Miklós és Kosztován timárok, Grün László nőiszabó, Cs. Teréz, Barta Margit, Hegedüs Mária, Asztalos Erzsébet és Klein Erzszi női ruhakalapkészítők, Schwartz Sándor, szűcs, Bau Jenő, Pál János, Szivós Mihály, Rosenberg Sándor férfi szabók és Papp János, magyar szabó munkái ragadják meg a figyelmet.

És végül a negyedik kiállítási teremben a speciális és műszeres rajzai munkái tervrajzai vannak kiállítva. Német Árpád, bádigos, Papp György anyszerelő, Fekete János kovács, Szabó László, Burzuk János és Groo József kovácsok, Zipsz József kocsikészítő, Neumann László, Erdélyi Béla, Oláh János, Ellenés István, Kovács László, Hoffmann János, Varga Ferenc és Zámbo László asztalosok. Csete József cukrász, gyönyörű tortája és Szörnyü László karkakésművészei igen szépek. A műlakatosok közül Loscher Jakab, Kerekes Ferenc és Platni József készítményei váltak ki. Igen érdekes, szép munka a lak Endre műszerész elektromos gépe.

Kiss István mechanikus egy csőp-préssel, Nemecek Rudolf egy acélkazettával vivja ki a különösebb érdeklődést. Gyönyörűek a Blau és Katz, valamint Kesztenbaum Sándor és Demjén Sándor ékszerészek finom művi munkái. Mint specialisták Ferenc Béla tükörcsiszoló, Kerész Miklós és Schwartz Miklós fémbutor készítői tűnnek ki. A grafikai és ezzel rokon csoportban igen értékes munkákat nyújtottak: Ványai Imre litografus, Gyárfás Viktor dombornyomó, Kocsis Béni, Szilágyi András vonalozók, Bányai Jenő, Frankfort Miklós, Nagy Imre és Eisele Ferenc nyomdászok, Hoducz Ilona, Pajtás Sándor és Szilágyi Imre könyvkötők.

Ennyit a kiállításról.

A megnyitáson ott voltak: Ciorogariu, Frentiu és Stan püspökök, Olteanu tábornok, dr. Bucico polgármester, Catana rendőrprefektus, dr. Chirvai képviselő, a nagyváradi ipartestület képviselője Czeplédy Jeremiás, Megyery Ferenc, Vlár Ágoston, Lebovits Rudolf, Szilágyi Géza, Bódis Ferenc, Kovács Kálmán, Mónus Sándor, továbbá a tantestület képviselői és díszes hölgyközönség.

Tulburé György tanfelügyelő, ékes szavakkal nyitotta meg a kiállítást, utána Muth Gyula igazgató ismertette az iskola ez évi munkáját majd Matkó Benjámin magyar nyolcvan üdvözölte a közönséget. Ezután az ifjuság szavatai és az énekkar előadása következtek.

A megnyitó ünnepély után a jelenlevő előkelőségek meglekintették a kiállítást és Olteanu generális különös tetszésének adott kifejezést a tanári kar előtt.

A kiállítás vasárnap este maradt nyitva. A bíráló bizottság szombatán állapítja meg, hogy kik érdemelnek jutalmat. Erről legközelebb beszámolunk részletesen.

*

Határozott érdeme az iskola igazgatóságának a kiállítás szép sikere de azért, hogy a tanulók méltó jutalomba részesüljenek és ezáltal buzdítassanak az ipartestület vezetésére is köszönetet érdemel.

Az Ipartestület régóta folytat agitációt, hogy a jutalomban meanel nagyobb összeg gyűljön be és saját kebelén belül is gyűjtést indított. Ennek a gyűjtésnek igen szép eredménye volt. Több mint tízezer leit gyűjtött össze az Ipartestület elnöksége, amely a begyűlt összeget a következő átirat kíséretében adta át az iparostanonciskola igazgatóságának.

Az Ipariskola Tekintetes Igazgatóságának, helyben. Hivatalos tisztelettel értesítjük a tek. Igazgatóságot, hogy hivatalunk és szakosztályaink részéről 8482. azaz Nyolcezer négyszáznyolcvankettő Lei összeg gyűjtött össze a tanoncmunkakiállításán résztvevő tanoncmunka jutalmazására. Ezen összeget azzal a kérelemmel küldjük meg a tek. Igazgatóságának, hogy az általunk kijelölt bíráló bizottsági tagok részvételével az arra érdemes tanulók között szét osztassák. Az adományok névsorát az alábbiakban közöljük.

Nagyváradi Ipartestület 1000, Lei Kovács és kerékgy. szakosztály 1725, csizmadia ipartársulat 462, villanyyszerelő szakosztály 500, cipész szakosztály 200, cipőfelsőrészkészítő szakosztály 600, női szabó szakosztály 200, kályhás és fazekas szakosztály 125, borbély szakosztály 100, hentes és mészáros szakosztály 200, szobafestő szakosztály 200, férfi szabó szakosztály 600, Czeplédy Jeremiás i. elnök 100, Szabó Károly asztalos 110, Papp és Velits asztalos 100, Albert Mihály asztalos 100, Pintér Mihály építész 100, Veisz Sámuel női szabó 40, Bach Antal női szabó 40, Auschpitz Sámuel női szabó 25, Papos János női szabó 40, Deutsch Nándor női szabó 40, Beregi Sándor női szabó 40, Keller Salamon női szabó 25, Grósz Lajos női szabó 40, Valentini István női szabó 20, Széles Sándor asztalos 200, Hodossy Géza asztalos 40, Bauer Viktor asztalos 100, Bittenbinder János

asztalos 200, Spitzer és Neuman asztalos 200, Kaiser Armin szobafestő 50, Gyöngy Mihály lakatos 50, Repkó Géza asztalos 50, Sándor Ignátz asztalos 120, Varga György asztalos 100, Veisz Izrael asztalos 50, Deutsch Simon asztalos 40, özv. Fercsek Géza női szabó 40, Grünstein Andor asztalos 40, Grósz Ignátz asztalos 100, Hauszmann Mór női szabó 20, Grünbaum Vilmos asztalos 100, Veres Sándor asztalos 100, Benedek I. Ferenc cégfestő 50, Kállay és Gulyás asztalos 100.

Bizva a Tekintetes Igazgatóság további jóindulatában maradtunk kiváló tisztelettel az ipartestület előjárósága nevében. Oradea-Mare, 1923. Junius 14. Gábor i. elnök, Czeplédy Jeremiás i. elnök.

Ezen kívül a kárptosok 505 leit, az óráskok 1000 leit és a timárok 500 leit adományoztak még erre a célra.

Az iskola gyűjtése eléri a 15 ezer leit.

*

A tanoncmunka kiállítás sikere bizonyítja, hogy a hasonló versenyek csak az ipar fejlődésének előnyére szolgálhatnak.

Azok pedig, akik ezt a kiállítást rendezték és létrehozták az iparostanonciskola igazgatósága és az ipartestület elnöksége igaz szolgálatot tettek az ipar fejlődésének és minden köszönetet megérdemelnek.

A kisiparosok adója

Írta: dr. Feld Albert.

Városszerte folyik az adókiivetés munkája, melynek nyomán a felebbezések özöne árasztja el a pénzügyigazgatóságot. Különösen a kisiparosok azok, akik a bizottságok megállapításait sérelmeseknek tartják és bizony joggal, mert az iparosokat a bizottságok olyan adóösszegekkel sújtották, hogy azt képtelenek viselni. Az új adótörvény intenciója az adónak a helyszínen való kiivetésével az volt, hogy a bizottságok személyesen szerezzenek meggyőződést az adóalany teherviselő képességéről. A törvény ezen becsületes szándékát azonban a bizottságok nem nagyon megértően kezelték, sőt egy sablon alkalmazásával mellőzték minden méltánylasi lehetőséget. Bár a törvény 8% adóval terheli a kisiparost, a bizottságok minden indok nélkül 10, sőt 12%-os adókat vetettek ki, azt mondván, hogy akinek üzlete van, az kereskedő. Ezt a mentalitást megérteni teljes lehetetlenség. Hogy miért kereskedő az a foltozó suszter, akinek véletlenül az utcáról bejárata van a műhelyébe, vagy miért nem iparos a borbély, aki csak az utcára nyíló helyiségben gyakorolhatja az iparát, ezt talán maga a bizottság sem tudja megmagyarázni.

Az adókiivetési jegyzőkönyvekből egy sablonra lehet ráismerni, amely megdöbbentő meg nem értéssel teszi lehetetlenné a kisiparos existenciáját és amely a kisiparos tiszta jövedelmének indokolatlanul nagy összegben való megállapításához adja meg a mondván csinált motívumokat. A jegyzőkönyvek egyre-másra úgy szólnak: „könyvei nincsenek teljes rendben, forgalmi adókönyve nem felel meg a való állapotnak, figyelemmel más adózók jövedelmére, az adó alá eső tiszta jövedelem X. összegben állapittatik meg.” Ezen „X” aztán 12000 Leinél kezdődik és a legaránytalanabb összegre felmegy.

Két dolog van, amire már most fel kell hívni az illetékes hatóságok figyelmét. Az egyik az, hogy a kisiparos soha sem volt köteles könyvet vezetni (nem is igen van miről), a második pedig az, hogy ha a kisiparos 1000 leit keres két keze munkájával egy hónap alatt, nem irhat be for-

Gummi köpeny óriási raktár miatt mélyen leszállított árakkal kapható
MAAS LIPOT Linoleum gyári lerakatában, Ferd. király-ut

Isis köpeny	 Lei 500 régi ár 750	Férfi gummi köpeny szövet külsővel	 Lei 1400 régi ár 1600
Fi gummi köpeny	 Lei 910 régi ár 1050	Férfi gummi köpeny szövet külsővel	 Lei 1750 régi ár 2100
Fi és női gummi köpeny	 Lei 1010 régi ár 1200	Férfi gummi köpeny egész fl. vékony szövettel	Lei 1755 régi ár 2000
Fi coverco gummi köpeny	 Lei 1500 régi ár 1700	Női gummi köpeny selyem fényű	 Lei 1754 régi ár 2000

galmi adókönyvébe 5000 Leit. És ha egy angol női szabó a holt szezomban egy hónapban 100 Leit sem keres meg, nem büntetheti a bizottság egy ideális jövedelem után kivetett adóösszeggel azt, aki nem vezetett be forgalmi adókönyvébe egy nagy összeget azon egyszerű indokból, mert azt meg sem kereste.

Higgyék el tehát az adókivető bizottságok az étellel olyan keservesen küzdő embereknek, hogy nem annyit keresnek, amennyit szeretnének és amennyit az adóbizottságok az ujjukból kiráznak, hanem csak egy hányadát annak, amire családjuk eltartásához és iparuk folytatásához feltétlenül szükséges.

Az adó még akkori s tulmagas lesz, ha az adókivető bizottságok által tiszta jövedelem gyanánt odavetett összegek bruttó jövedelemként állapíttatnának meg, mert de facto az iparosok átlagos keresete még ezt sem éri el. De ha ezen összegeket is vesszük alapul, levonásba hozandó belőlük legalább a fele az ipar folytatásához feltétlenül szükséges költség címén (házbér, munkásbér, fűtés, világítás, munkásbiztosítás, dubioz tételek, a feldolgozáshoz szükséges segédanyagok stb.) Az ezután fennmaradó összeg sem képezi a tiszta adóalapot, mert még önfenntartási költségek is vannak, amelyek sem kevésbé fontosak és mellőzhetetlenek, mint az üzemi költségek.

(Folytatom.)

A szobafestő iparosok az ipartestület helyiségében szerdán este előkészítő értekezletet tartottak, amelyen a vasárnapi gyűlés programját állapították meg.

A női szabók szakcsoportja kedd este tartotta választmányi ülését.

* Ujabb rekord. A Diana sósborszesz elérte a jószág és népszerűség rekordját.

* Szabók és kereskedőknek különösen fontos érdekük meggyőződni arról, hogy SZÉKELY Kossuth-utca 5. szám alatti posztóáruház olcsó engross árai szövetekben és bélésárúkbán, a legkisebb vételnél is tetemes megtakarítást jelent.

* Figyelem! Selyem ing és ruha-vászon, zephirek, batisztok, kretonok, liberfik, opálok, grenadinok, sifonok, vásznak, paplanok, himzett zsebkendők nagy választékban érkeztek HAJNAL ÉS RÓZSA vászon- és női divat áruházába, Nagy Sándor-utca 1. szám.

* Universul (Moga és Pántos) Ált. Ipari, Kereskedelmi és Bizományi ügynökség, beadványok szerkesztése, fordítások, lakásügyek, házeladások és vételek, utlevelek, Saguna (Kapuczinus) utca 2. Telefon 812.

Elsőrendű minőségű

Butort

és mindennemű asztalos munkát a legjutányosabb árak mellett készít

GRÜNSTEIN

Asztalos, Szent László (Kőrös-utca) 9. szám.
Két hálószoba butor eladó.

külön klasszist képvisel!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCO Cluj-Napoca.

Élet a halálban

Regény.

52

Irta: Bónyi Adorján

Maga elé meredt. Valami hidegség futott végig a hátgerincén. Homlokában valami meglüktetett. Nevetni próbált, de nem ment. Felállott, szinte gépiesen, vette a kabátját, kalapját, lesietett az utcára.

Autó nem várta a kapu előtt. Persze, még sohasem történt meg, hogy ilyen időtájban, ilyen korán délután derekán hazament volna.

Mindegy, megy gyalog, villamoson, akárhogy.

Meglepetés... Micsoda meglepetés?

Balsejtelem kísérté, valami homályos rosszérzés. Gróthné minden egyes fenyegetése, minden egyes hadüzenete valami kellemetlenséggel járt.

Most talán Terézzel történt valami baj?

Nagyon gyorsan ment végig a János-utcán. Röviden, izgatottan becsöngetett.

A szobalány óvatosan nyitott ajtót, alig egy résnyire. Csákány észrevette ezt. De méginkább észrevette a meglepetésnek, a zavarnak és ijedelemnek a kifejezését a lány arcán. Dadogás hangzott:

— Ó... a nagyságos ur?...

S az ajtó még mindig nem nyílt ki egészen.

Csákány a karjával belökte az ajtót és félretolta útjából a cselédet. Sokkal jobban megzavarta a cseléd habozása és rémülete, minthogy észébe jutott volna most: egyszer régen épp így tört be erőszakkal egy ajtón, amikor először indult el Teréz után...

A hangja tompa volt, jéghideg:

— Valami baj van?

A lány még a falnak tántorodva állt és most már egészen sápadt volt:

— Istenem — mondta.

Csákálynak ekkor valami a szemébe ötlött és ez egy pillanatra megállította.

A fogason egy idegen férfikabát lógott és egy idegen férfikalap.

Az volt az első gondolata: orvos... És ennek nyomán agyába egy sereg kusza és rettentő kép nyomult. Fogalma sem volt róla, hogy egy negyedóra óta mi történik vele, micsoda titokzatos örvény az, amelynek laza, széles gyűrűi mind feléje hullámoznak...

Egy kabát és egy kalap. Egy férfié, egy idegené. Hát ez volna az a baj? Ez volna az a meglepetés? Egy férfi... hát...

Sietni kezdett. Jobbra, egy szoba, két szoba, a negyedik a Terézé. A vastag és puha függönyök, mik félig eltakarnak minden küszöböt, alig rezzentek meg keze lökésétől. A vastag és puha szőnyegek elnyelték lépteit zaját. A szobákban már besötétedett egy kissé. Teréz szobája is sötétesnek látszott azon a jó résnyi területen, amelyet az ajtó függönye szabadon hagyott. De Csákány nem jutott el eddig a függönyig. Jóval előbb a földbe gyökereztek a lábai.

Hirtelenében csak a fülei éltek. A fülei, amelyek egy rettentő lüktetéssel szinte földöntúli módon tárultak ki minden hang előtt. S édes és halk kacagást hallottak a fülei, forróságban és sóhajban fulladozó kacagást, apró szavakat, játékként ideodabott elkábult szavakat és ezt mind egy nő hangján és egy férfi hangján! és zizegő csöndet és újból és újból annak a láthatatlan játéknak derűjét, lüktetését, hangban, kacagásban, csöndességben...

Milyen nehéz volt felismerni ezt a női hangot! Milyen nehéz volt felismerni ebben a muzsikáló asszonyhangban, ebben a megtüzesedett asszonyzajban Terézt, az ő örökké fojtott és kimért és hideg beszédjét! És ez az asszony odabent mégis az volt, mégis ő volt.

Oldalt a falon egy nagy tükör volt. Szeme ide tévedt. És meglátta mindazt, amit eddig csak hallott. Kettejüket, két embert, szétzilált örömben, alkonyatba vesző boldogságban. Két embert, Terézt és a férfit. Az a fiatalember ez, akivel

egyszer már találkozott: Tarcali. A csósság embere.

Lecsukta a szemét és egész testébe végigrándult. Aztán megfordult és kimer a szobából.

A szomszéd szobában belebotlott egy asztalba és mintha ennek az idegen tárgynak az érintése egyszerre rémes explózióval robbantott volna fel benne minden érzést. Görcsösen belekapaszkodott kezével az asztal szélébe, belevájva körméit és rászoritva markát annyira, hogy a fa belerecegett. És lassan visszafordult ismét az asszony szobája felé.

Visszafordult, kitátotta száját, hang nem jött ki a torkán. Erőfeszített, rettenetesen. S az összeszorult, láthatatlan kezektől facsargatott torokból feljött hangosan a hang:

— Teréz!

S most már üvöltve, recsegve, állatias és keservesen, még kétszer egymásután félrevert harang a meleg csöndben:

— Teréz! Teréz!

Aztán hosszú némaság. Meddig? Nem volt idő többé. Nem volt többé semmi sem.

Hang sem volt. Lépéseket se hallott. Csak szeme élt most már, rémületnek borzadálynak két égő szeme. Rámeredve küszöbre, amely mögül jönnie kell.

És jött.

Maga mögött berántotta a függönyt. De mindjárt látta, hogy ez már felesleg mozdulat volt: itt nincs többé mit rejtene takargatni. Haja borzas, arca lángpiros, kezén még a boldogság remegése.

(Polyt. köv.)

* 150 lei egy Linon-kalap fehér és sötét, csak a „Ritá”-ban Teleki-utca 24.

* Finom uri szabóság legújabb korszaki divat után. Eredeti angol szövetraktára. Hackmayer uriszabó Kossuth-utca 2. szám.

* Öltöző asztala hiányos, ha nincs rajta Brázay kölnivíz. Kapható mindenütt.

* Egy koszorút adok ingyen a vidám vásárló közönségnek. Ingyen temetést és közlök a helybeli szegényebb sorsú közönségnek, kik a temetkezéshez szükséges árukat nálam szerzik be. Tisztelet German Károly utóda „Kegyelet” kerekeny temetkezési intézet Oradea-Magyar Sas-passage, a vaskereskedésben külön osztály.

* Ruhavászon, lüster, tennisz és nyári öltönyt szövet különlegességek legcsóbban SZÉKELY posztóáruházában S. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. szám elvezethetők be. Fenti cég bélésárúkbán szöveten elismert specialista.

* Fischer Áruház Sas-passage. F. risnyái a legjobbak!

ANGOL DIVAT SZÖVETKÜLÖNLEGESSÉGEINK MEGÉRKEZTEK
OLCSÓ ÉS SZOLID KISZOLGÁLTATÁS
HAYAS ÉS GRÜNFELD
POSZTÓ ÉS BÉLÉSÁRU KERESKEDŐ
STR. JOSIF VULCAN (NAGY SÁNDOR UTCA)

Megérkeztek a legújabb

himzőminták

mindennemű himzéseket és aszurozó legolcsóbban vállaló. Kész előnyomott tárgyak nagy választékban kaphatók

Zöldfa Áruházban

N. Jorga (Zöldfa) u. 13. Himzőnk jelentkezene

Zsoldos Tanintézet

Budapest, VII. Dohány-utca 84. :: Telefon J. 124-47.

A legjobban készít elő magánvizsgákra

Kaiser-Borax

Minden háznál olyan fontos,
Mint a nyáznál a bojtár,
Vagy a kolompós.

53.

Valódi
MÉZ
kapható

Dzierzon
Méhészeti
Telek-u. 32. sz.

Pianinó

fekeie keresztnúros
hárfá, pedálos, ki-
tűnő hangú, első-
rendű gyártmány:
Hofman és Czerny
és egy

rövid zongora
jótányos árban
eladó.

Sternberg
Nagyvárad, Kishidő.
Telefon 13-45.

Házak

építését, tervezését, át-
alakítását, be'ón, vas-
beton tervezést és
költségvetést a legju-
tányosabb árban vállal

Zagyl Mihály
építési vállalkozó
Vitéz utca 14. sz

Varrógépet

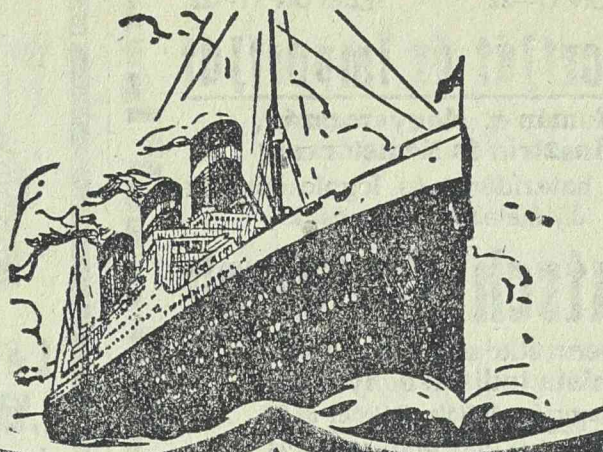
ha jót és olcsót akar
keressen fel a hazánál

kerékpárok

állandóan raktáron.
Varrógépeket, kerék-
párokat veszek, eladok
cserélek és ezekhez
való alkatrészek álla-
dóan kaphatók. —
javításokat szaksze-
rűen eszközölök.

Konrád

műszerész, Baross-u. 10.
és Nagypiacz-tér sarok.

59956 tonna

66 **LEVIATHAN** 99

Legmodernebb, legnagyobb és leglénye-
sebb Ocean-gőzhajó.

A tudomány, a tőkeerő és a feltaláló szellem legmagasabb
teljesítményeit láthatjuk ezen a csodahajón. Minden osz-
tályon összehasonlíthatatlan kényelem.

Első utazás

New-Yorkba

1923. július 17-én

majd augusztus 7-én, augusztus 28-án, szeptember 18, okt.
8, okt. 29, minden 3-ik hét keddjén Southampton-Cherburg-
ból. Közelebbi részletek az alábbi címnél tudhatók meg:

BREMEN-AMERIKA

között leggyorsabb és legkényelmesebb közlekedés az
United States Lines pompás amerikai kormányhajóival:

„George Washington” „America”
„President Roosevelt” „President Harding”
„President Fillmore” „President Arthur”

Előnyös alkalom teherszállításra.

Hajójegy, pénz és amerikai okmányokat, valamint a vi-
zumot illetőleg díjtalan felvilágosítással szolgál a ro-
mániai vezérképviselő

UNITED STATES LINES

(AMERIKAI ÁLLAMI VONATOK)

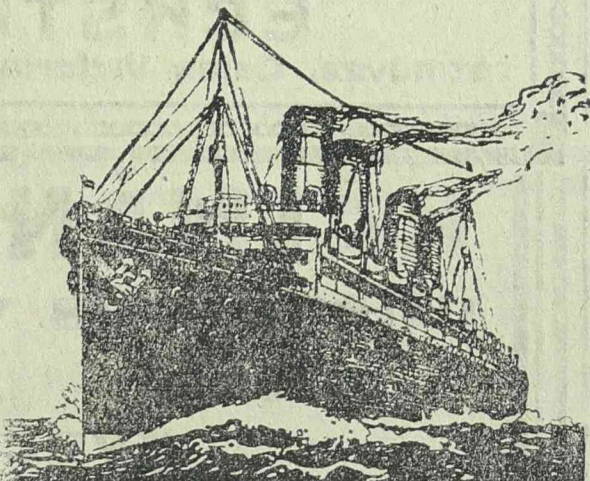
„**MERCUR**”

TEMESVÁR BUKAREST CZERNOWITZ

Hunyady utca 8. Calea Mosilor 51. Liliengasse 15.

Kérjen prospectust és hajólista számot 253.

Norddeutscher Lloyd
F. MISSLER
Bremen Amerika

Kényelmes és gyors utazás Buka-
restből Newyorkba, Canadába, Brazi-
liába és Argentiniába, külső ablakok-
kal ellátott szellős kabinokban. Jó
ágyak. Kötő konyha.

Mindenki forduljon bizalommal
az alábbi címre:

Norddeutscher Lloyd

Agentia generala pentru Romania Mare

BUCUREST, C. alea Grivitei 130 (Sub Hotel Bratu) Eingang Ecke Polizu und deren
Filialen: BUCURESTI Micea Voda No. 71. TIMISOARA. Hotel Krone
CERNAUTI. Minden felvilágosítás díjtalan

GROZIT asztalt és kátránytermék gyár
Timisoara, Fabrica.

Értesítés!

Aszódinál Sas-palota

40 nagy tábla csokoládé
1 kiló 90 lei.

A nyaraló és für-
dőző közönségnek
ajánlok vaját, túró-
szalámit, sajtot, szardíniát,
halikonzerveket, likőröket,
pezsgőt, borokat, málna-
szörpöt, ásványvizet,
tisztán kezelt fűszereket.
Cukorka és csokoládé osz-
tályom vasárnap egész nap
nyitva a Vigadó
mozgó főbejárataival
szemben. Olcsó gyá-
ri árak. Sport tagok-
nak nagyobb vételnél 10% engedmény cukorkákból!

WEISZ JAKAB

Agentura Generala általános ügynőksége Oradea-
re Liget-u. 5. saját ház. Emilia malom mellett.

Ügyletközik: Házak, birtokok, szőlők, erdők, üz-
etek, mindennemű termények, bor, szesz, pálinka,
hordók, tűzifa, gyapjú, dió stb. adás-vételeivel.
Többé házaságok és egyezkedések közvetítésé-
re. Levelekreválaszbélyeg csatolandó. Szombat és
ünnepeken zárva.

Utleveleket
vizumokat

bármely konzulátusnál
a leggyorsabban elintéz

Díjmentes felvilágosítást nyújt

Román fordítást azonnal elintéz

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám
Vármegyeháza mellett.

TELEFON 11-22.

TELEFON 11-22.

Exportját és Importját

Román a, Magyarország,
Ausztria és Németország
között határidővel és legolcsóbb fix
díjtételek mellett csak

Deutsch Testvérek

nemzetközi szállítási vál-
lalata tudja lebonyolítani
Nagyvárad fiók: Rákóczi ut 24.

Központ: Cluj, Piata Unirei 26.

Házak: Wien, I. Rotenturmstrasse 27., Buda-
pest, Rákóczi-ut 6., VII., Dohány-utca 3.
Bukarest, Calea Victoria 93-ik sz. alatt,
Brassov, Kapu-utca 61. Targui Mures, Piata
Reg. Ferdinand 52. Arad, Simonyi-utca 10.
Orsova, Danapart. Szolnok, Madách-utca 1.
Expositurák: Brack, Hegyeshalom, Moson,
Biharkeresztes, Békéscsaba, Curtici, Kőle-
gyán, Biharpüspöki.

Fuvarlevél felülvizsgálási iroda!
Speciális dunai forgalom!

Kalapsalonomat

Szacsval-utca 43. szám alá helyeztem.

Morgenstern J.

— Eredeti bécsi modell filcz kalapok. —

I-ső rendű idei égetésű

fali téglá,

hornyolt és hódfarku cserép
rabitzlap kapható bármely mennyi-
ségben. jutányos árban, sajátigá-
val hazaszállítva

Wasserstrom Sándor

tégla és cserépgyárban
(volt Guttmann-féle téglagyárban)
Csillagvárosi vám mellett.

Be és kihordó munkások, rabitzvarók felvételnek

Kárpitos

munkákat legszebb kivitelben, szolid árak mellett készít

WEISZ és PETROVSZKY

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 16.

— Sörgarnitúrák szakszerű készítése. —

Nagy jégszekrények

henteseknek vagy vendéglások részére
szép kivitelben kaphatók 910

BRAUN ARNOLD

központi fűtés, vízvezeték-szerelő és bádo-
gos mester Oradea-Mare, Str. Moşoiu 14

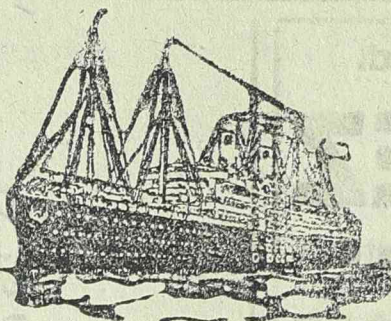
Gyermeke lesz

a legelegánsabb a korszón,
ha gyermekkosiját

Szőke Miklósnál

Szt. János-utca 22. szerzi be.

Ugyanott új huzatok, ernyők, gum-
mizások és mindennemű javítások
a legolcsóbban és leggyorsabban
készülnek.

FABRE LINE

francia hajózási Társaság

Constanza — Newyork

közvetlen hajójáratok minden hónapban

Legközelebb indulnak: „Madonna” . . július 9-én
„Braga” . . augusztus 9-én. „Canada” . . szept. 9-én

Átszállás nélkül csak egy vízum — az amerikai — szükséges :-: Augusztus 1-től rende-
hajójáratok Constanza Jaffa (Palesztina) Marseille között. :-: Rendkívül kedvező fel-
tételek. :-: Felvilágosításokat nyújt, prospektusokkal és hajójegygyel azonnal szolgál

FABRE LINE S. A. R. Bucuresti, Pasag. Comodia

Csipeke és betét
enditást

befoglalást gépen vállal

HORVÁTNÉ

kézimunka üzlete,
Szinház-utca 4. szám.

Ugyanott monogram
hímzőnők felvételnek.

Ismét magas ár-
ban veszek arany
ezüst és brilliáns
tárgyakat

KLEIN

ékszerárúház
Avram Iancu
(Kossuth-u.) 4

„FERROSTAAL“

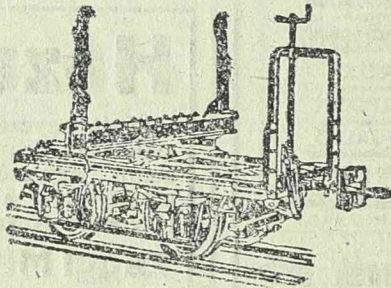
BUKAREST

BERLIN

HAGY

Képviselet: URSZINY PAL mérnök iroda

Oradea-Mare,
Strada Postal 2

Sinek
Erdei Truck kocsi
Büldenő kocsi
Apró anyag
Henschel lokomotív

COLUMBIA**FEHERNEMÜGYÁR R-**

ORADEA-MARE, Aradi-ut 23-25. sz.

Sürgőnycim: COLUMBIA.

Gyártmányai

az összes férfi és női fehérne-
mők a legegyszerűbb comerce
árutól a légfinomabb kivitelig.

**Goodrich Corde
DER BESTE AUTOREIFEN****Pálinkafőző üstök**

minden nagyságban állandóan raktaron.

Megrendelésre nyolc napon belül szállítja

ECKSTEIN ÖDÖN

réz műves, Calea Victoria (Kolozsvári-utca) 33. sz. alatt

KÁLMÁN & SZIRMAI

utlevél- és vizumügyekben

olcsó

gyors

megbízható

pontos

PROHÍRDETÉSEK

Különfélék

Open himzett rischeliő madeira terítők, futók, dányárnák, szekrények, gyönyörű kivitelű, nagyon olcsón, megtehetők és megrendelők Rákóczi-ut 30., jobb-
Szász. 614

Triavölgyi Gyógyfür.
üdülőtelep megnyílt. Orvostegegy. gyomorba-
j. hólyagbántalmak, epe-
k, légutak, váltóláz,
vebajok stb. ellen orvosi
tekintélyektől ajánlva.
Nyha elsőrendű. Elő-
rs árak. Tizenegy kü-
féle ésványvíz forrás.

Eladó

alódi perzsa és smír-
a szőnyegek, antik
ra, vitrin, 2 drb. hen-
ser, álló óra, antik
őnyvszekrény, 1 drb.
ézőgy. Törött aranyat,
zúsiót, gyémántot,
riliánsot, platinát, ha-
is fogakat magas ár-
ban veszek.

Welsz Lipót

rás és régiség-keres-
edő. Str. Avram Iancu
Kossuth utca 18 szám.

Asztalos

műhelyemet
megnagyobbítva

helyeztem.

Kitűnő munka
Szolid árak.

Tiszay

asztalos Kapucinus-u. 7

Perzsa

szőnyegek

nyári szőnyegek min-
den nagyságban, hen-
sertakarók, függönyök
álószobák nagy vá-
asztékban. Wertheim-
asszák minden nagy-
ágban, leszállított árak
mellett.

Beck

és Benjamin

Strada Cogălniceanu
(Várady Zs.-u.) 11. sz.
TELEFON 17-03. SZ.

Gummirádlis

GYERMEK

KOCSIK

kaphatók megrende-
lésre is. — Használt
kocsik javítását új
gumival és huzattal
olcsón készítem.

WATÉH FERENCZ

Bercsey György-u. 3.
(Régi Menház-utca)

Intelligens hivatalnok-
leány 2 heti nyaralásra
vidékre menne, urics léd-
hoz. Ajánlatokat a kiadó-
ba kér. „Nyaralás” jelígre.
816

Harmíncezer lei magán-
kölcsön keresetkét megfe-
lelő biztosíték mellett. Cím
a kiadóhivatalban. 829

Ajándékos kiadók ke-
resztő tése munkát. Far-
kasné, Vémház utca 39.
Gizgyárral szemben. 834

Balatonlellén elsőrendű
pensió uri ellátással, sa-
ját strand és kabinnal.
Naponta reggyszeri étke-
zés, személyenként 7000
korona, gyermekek felet
fiztik. Prospektust küld.
Özv. Áron Jenőné, Hun-
gária pensió. 724H

Intelligens nő teljes el-
látásra venne, a Fő-utcán
lekom. Cím a kiadóhiva-
talban. 851

Utlevelekhez, bérletek-
hez legutányosabban ké-
szít fényképeket Zenke-
fényképész, Szaniszló-utca
25. szám.

3 pár női harisnyából
2 párt, 2 pár zokniból 1
párt varr Gondáné, Dam-
janich-utca 2.

Orák

szakszerű javítását a leg-
komplikáltabbig kiegészítve

Tiszay

végzi Teleki-utca 9 alatti
latányos árk! Prucki mehe!
Saját tulajdonsága 5 évben
egyszer kicserélendő asztali
díszóra eladó.

Réti Margit

Regele Ferdinánd 2.
(Bazár épület)

Hímző és előnyomda vál-
lalkozását megkezdte. a
hol gyönyörű legújabb
minták előnyomását és
hímzését legújabb állap-
likáció, diszpárna, abrosz,
függöny etc. montirozását
igen olcsón vállalja.

**Ugyes hímzőnők je-
lentkezzenek.**

Bőrfedeles wii hintó és hajtókocsi

Körber-féle gyártmány,
használt, teljesen jó
karban levő eladó.

Riskó

kovácsmesternél,
Lakatos-utca 10. szám

„ORIENT”

fogvagyár, CLUI
Str. Ilie Macelar 20.

Ajánlja kitűnő gyárt-
mányait 100, 500 és
1000 es dobozokban.

Kapható minden fűszer
és rövidáru üzletben.

Star cserép

1923. évi kitűnő gyártmányu

Francia hornyolt cserép ezre ... 3100.—
Szalag cserép ezre ... 2600.—
Hódfarku Lipos cserép ezre ... 1400.—
Új fali téglá ezre ... 1300.—

„STAR”

építészeti és téglagyár részv. társ.
Nagyvárad kolozsvári országot új vízmű-
telep mellett. Telefon 1400 és 11.02.

Kis mezővárosban

a placz-téren ház eladó
egy nagyjövőű
a melyben vendéglő, kávéház, korcs-
ma, fűszerüzlet, mézsárszék és több
féle üzle tel.

Czím meg'udható e lap kiadóhivatalában.

Figyelem!

Figyelem!

Amerikába kívándorolni szándékozónak
összeköttetéseink alapján a befogadó le-
velet, bevándorlási engedélyeket megsze-
rezzük. Bizalommal forduljanak irodánkhoz

Katholikus Kör Clubjában

délelőtti 9 órától délután 1 óráig. 11:2

Remélem

tudja már, hogy leg-
gyorsabban intézi el
utlevélét és visumát

Kolozsvárt, Brassó-
ban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA
futáriróda

Pannonia kávéház

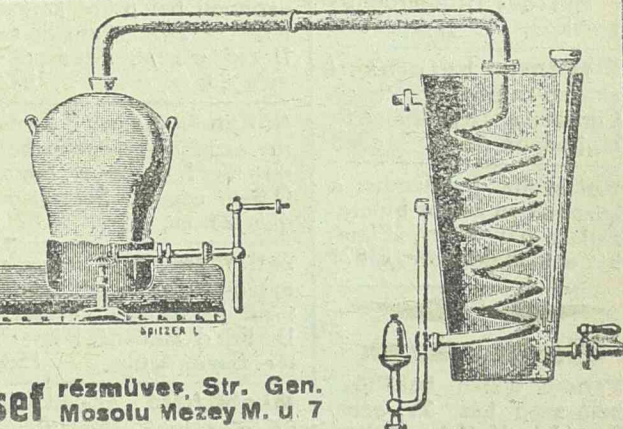
Palinka főző

lekvár és mosó-
üstöket

a legjobb
minőségbe
készít

Bornácsik József

résműves, Str. Gen.
Mosolu Mezey M. u. 7

PREVEDEREA

ROMÁN BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Alaptőke Lei 10.000.000
Cartalék Lei 20.000.000

Kartelen kívül

Vezérügynökség a BIHARI BANK ÉS KERESKEDELMi R.-T.-NÁL

NAGY SÁNDOR-UTCA 4.

1083

Telefon 492. sz.

EXPRESS ÁLTALÁNOS KERESKEDELMi ÜGYNÖKSEG.

Utlevelek vizumozását

kolozsvári, brassói és bucaresti konzulátusoknál a leggyorsabban és legol-
csóbban megszerzünk és bármiféle megbízást elintézzünk.
Külföldre utazóknak bármily ügyben díjmentesen felvilágosítással szolgálunk.

Futárjérat vizum naponta.

EHRLICH és VEKERDI

Piața Unirii (Szent László-tér) Sas-palota
Enyveshát fényképészeti műterem.

A „NAGYVÁRAD” APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 1-30 lei, vasilagazas belüvel 3 lei.

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

Házasság

Középkorú özvegy nő ötszáz ezer lei értékű ingatlannal 45-50 év körüli férjet keres, kinek némi vagyonra van. Lehetőleg uriembernek írjanak. „Fehér rózsa” jelígre a kiadóba. 856

50 éves iparos nő, pénze berendezése van, hozzáillő férjet keres. Levelet „Arva” jelígre a kiadóba ker. 857

LAKÁS

Központba különbszerű elegáns butorozott szoba kiadó. Weisz Gizi Nyomda-u. 4. 102

Eloszerélném Csengeri utcán levő 2 szobás konyhás és mellékhelyiségekkel álló lakásom a központhoz közelebb levő 3 szobás lakással. Cim a kiadóhivatalban. 692

Szoba, konyha, mellékhelyiség butorozva 800 havi bérlet kiadó. Vannak több butorozott szobák, egy és két szobás lakások. Weisz Gizi. 103

Butorozott elegáns szobákat tudok és keresek átadandó lakásokat. Ingatlan közvetítés. Tűzifa wiggonszámra és méteres rendelekre házhoz szállítva, megrendelhető B. Izsáknénál, Zöldfa u. 21. Telefon 8-15. 853

Keresek butorozott szobát konyhával, vagy konyha használattal. Cimeket a Hegedűs Hirlapírodába kérek. 860H

Elegánsan butorozott szobát keresek azonnalra. Cimeket a Hegedűs Hirlapírodába kérek. 839H

Két szolid fiatalember a központban csinos butorozott szobát keres. Cimeket a kiadóba kérek. 827

Eladó házak

Páris-u. elején beköltözhető szép ház 75 ezer, Szent László-térhez 1 perc modern, beköltözhető 5 szobás, fürdőszobás ház, gyönyörű udvar, elfoglalható az egész 800 ezer lei, Szaniszló utcán magánház beköltözhető 5 szobás fürdőszobás lakás, kert, istálló, kocszi szín, 350 ezer lei. Vannak több kisebb-nagyobb házak a város minden utcáján, lakások, üzletek stb. — Ha házát, lakását, szőlőjét, butorozott lakását eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám diszkrétan, azonnal elintézem.

Weisz Gizi
közvetítő irodája
Nyomda-u. 4.

Egy nagyon szép mahagoni hálószoba 2 drb. tyukketrec, egy Wertheimkassza eladó Körözs-utca 32. sz.

Alkalmazás

Románul perfect beszélő elárulító kisasszony felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 362

Kéttagu családhoz keresek jól főző mindenest magas fizetéssel. Cim a kiadóban

Suche mit höhere Bildung zu meinen 10 jährigen Mädeln verlässliche Fräulein oder jüngere Frau, die auch die Übersicht der Hauswirtschaft übernimmt Adresse in die Administration. L

Pár hónapos gyerekekhez, keresek olyan megbízható nőt, aki a gyerek gondozását önállóan elvállalja. Cim a kiadóban.

Erdélyben és Bánátban bevezetett cipőszöveti alkalmazunk jutalékra. — Ugyanitt cipőkereskedő segéd felvétetik. Cim a kiadóban. 825

Une famille resident à la campagne cherche pour sa fille unique une demoiselle française pour l'éducation au bureau du journal. 785H

Önálló levelező (nő) perfect magyar-német gép és gyorsíró, jóírású, aki a könyvelésben és irodai teendőiben megfelelő jártassággal bír, azonnali alkalmazást nyerhet. Ajánlatok „szorgalmas” jelígre a Hegedűs Hirlapírodába kéretnek. 814

Nehéz iparvasuti pályán jártas mozdony vezető azonnali belépésre keresetnek. — Jelentkezni Stern Dezső cégnél, Szaniszló-utca 23. sz. 822

Nőtlen fűrészfűzői köszörő azonnali belépésre keresetnek. Jelentkezni Stern Dezső cégnél, Szaniszló-utca 23. sz. 821

Jól főzni tudó ügyes asszony vagy leányt azonnali belépésre keresek. Dr. Fried Jánosné, Bémer-tér, Bazár-épület. 858

Megbízható középkorú nő magános urhoz háztartásvezetőnek vagy kis családnak főzőnőnek ajánlkozik. Horváthné. Gyár-utca 8. 854

Intelligens uri leány ajánlkozik gyermek mellé, idősebb urnőhöz vagy más ehhez hasonló állásra. Batthyány Lajos-u. 21. em. 859H

Filéző és himzőnők jelentkezzenek Baros-utcai Temetkezési vállalatnál. 846H

Főmozdónak elsőrendű fényező és ruhavasalónőt 2000. vasalónőt és egy mosórót 1500 Leu fizetéssel és lakással fogad Parkszáll. 841H

Vas függönykezelő voltam 11 évig a városi színházban, keresek könnyebb munkát, mint munkafelügyelő, éjjeli őr, vagy kápus. Biztosítékul saját házcskám van. Cim Marozsán János Törkölymőrvölgy 75. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal. 826

Egy jobb leány gyermek mellé, aki takarítást is vállal, felvétetik Körözs-u. 53. 828

Perfect könyvelő az irodai munkálatok minden ágában jártas, felvétetik. Ajánlatokat fizetési igénnyel „jó referencia” címen továbbít a Hegedűs iroda. 843H

Egy nagymunkás állandó munkára első osztályú negy munkához felvétetik Nogrady uri szabónál 815H

Nagy gyakorlattal bírótéglagyári gépészt keres részvételre. Cim a Hegedűs Hirlapírodában. 837H

Adás-vétel

Kórház-utcán magánház beköltözhető 4 parkettes, cseléd és fürdőszobás lakással, nagy kerttel 500 ezer teiert eladó. Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 101

Zongora fekete, rövid, kereszthúros, harmonium, nagy tükrös előszobafogas eladó. Lukács György 34. 831

Eladó ház Lakatos utca 17. beköltözhető 3 szobás lakás, istálló, kocszi szín, nagy udvar 190 ezer lei. Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 97

Eladó villanymotor 440 volt, 12 amper, 6 lóerős, indító ellenállással, üzemi kékcs. Brád és Gáspár villanyszerelőknél, Sas pászage, Nagyvárad. 831

Eladó Batthyány utca 2. számú emeletes ház cseléd lakással 600 ezer lei. Vécsey-u. 4. számú szép ház 500 ezer lei. Eladó központban magánház beköltözhető 2 szobás lakással 145.000 lei. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 100

2 Üzlethelyiség átadó. Ügynökségi iroda, Uri-u. 11. sz. 842H

Eladó Lukács György-utcán 2 gyönyörű ház, egyik 650 ezer, másik 350 ezer. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 98

Eladó földig érő gyönyörű velencei tükrös és 6 személyes, 18 lapos tányerű ebédlő szervíz, hentes takaró stb. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 95

Eladó nagy konyhaasztal, konyhakredenc, vaságyak, sodronybetétek, irodai asztal, stélészai. Házta'ajdonosnál, Kis Klein Sámuel utca 8. (Szabadság-utca 8. sz.) 848

Eladó magánház Szaniszló-u. beköltözhető 5 szobás fürdőszobás lakással, nagy kert, istálló. kocszi szín 350 ezer, 2 részben is olcsón. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 96

Veszünk használt teniszraketteket, porcellánokat, régi poharakat veszünk, cserélünk. Rakettajavítás, porcellánok művészies javítása. Farkas áruház, Zöldfa-u. 5. 254

Eladó központban 5 szoba fürdőszoba mellékhelyiséggel. Van 2 és több 1 szobás konyhás lakás butorral vagy anélkül. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 99

Egy india ezüst sal, linoleumok 2 és 3 méter méretek. egy bronz óra, lámpaernyők, román bluz és gyermekruha eladók. Rákóczi-ut 30., jobbra, Szász, 844H

Átadó bérlet. Kétszáz katasztrális birtok, uri lakással, felszereléssel, van 8 és 15 k. föld lakással, eladó szőlők. Weisz Gizi, Nyomda u 4. 104

Eladó szalngarnitúra, előszobafal, perzsaszőnyeg, világoskék selyemfüggönyök, női íróasztal, antik asztal. Házta'ajdonosnál, Kis Klein Sámuel u. 8. (Szabadság utca 8) 847

Kétemeletes bérpalota központban (3 üzlethelyiség, 7 lakás), négy szobás elfoglalható lakással eladó. Megbízott: Várady István, Lukács György 34. Telefon 17-28. 832

Edény kiárusítás

2000 kg. hibás zománcozott főzőedényt olcsó árban kiárusít a

Banca Frontiera
vasosztálya, Szarvassor 25.

Fehérneműek, ágyszalvéták, abroszok, szalvétával és külön, abroszok, zsebkendők, hálókabátok, női ingek eladók. Rákóczi ut 30. Szász. 800

Két drb. fekete márvány asztal eladó Szent-János utca 28 Polonkay fűszer üzlet, ugyanott egy jó házból való fiu tanulónak fizetéssel felvétetik. 547

Eladó perzsa átvétő szőnyeg, kisebb darab smirna szőnyeg, perzsa abrosz, szürke gyapjú szőnyeg 2 és fél, 3 és fél. argaman szőnyeg 2 és 3 m méretű. Rákóczi-ut 30. jobbra. Szász. 798

Kézműmunkák matyó himnizált falvédő, rózsaszín selyem matyó sál, goblein fotelhuzat képek és diványpárnák, kelin diványpárnák, arany lapok és terítők typoonnel és anélkül, fehér asztalszőnyeg, ajtórosak és madeirák, költött motívok, file betét és csipke 2 storba, 4 és fél méter file csipke 12 cm. széles, eladók. Rákóczi u. 30., jobbra, Szász. 799

Butorjavításokat

és tisztításokat szakszerűen vállalom, régi butorokat veszek, javítok és eladok.

Beck Béla
asztalos

Nagypiac-tér 18. szám

Házak eladók. Házta'adással megbízásokat vállalom. — **Kölcsönökkel** megszerzünk. Magánpénzünk. jutalékkal kihelyeztetek Adásvételi Rtg. Parcul Traian 12. — Értéktelés délután. 5

Fényképező gyors gép, Görcz Dager lencsével és minden hozzávalóval prima kivitelben, egy kézzel kezelhető, lev. lap és vízre felkészelve 15 ezer Leiert eladó Onnep és vasárnap egész nap, hétköznap 12 óráig 2. lg Zenker fényképezőnél, Szaniszló-u. 25.

Városhoz közel bérbeadó egy magánház elfoglalható modern lakással, fűszer, hentes üzlettel, továbbá korcsmával és mellékhelyiségekkel. Utlevél vízumozás, utlevél kérvények, fordítások elkészítése. Párchy, O. ademare Szent János-utca 1 sz. 792

Eladó selyem paplan, rolytos kendő, perzsa függönyök, 4 és 5 m. régi, nem itt készült perzsaszőnyeg, 250 éves dím agancs, szalon garnitúra. Rákóczi ut 30. sz. jobbra, Szász. 801

VESZÜNK!
szőnyegeket,
butorokat,

teljes lak- és iroda-berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk. 1057

Frenkel és Fia
Mezey Mihály-utca 10.

Utazó koffer és rak, kalap kofferek eladók. Szilágyi D. 285-4. I. emel t. Dr Gerő. 12

Tennisirak női prael és tokkal, lila selyem, risnya fess alakra, női hár jumper eladó. — kóczi-ut 30., jobbra, Szász. 802

Videki vásárlók figyelmébe alkalmi beszélgetés forrás kézműmunkák és héneműekben Weinergerné, Zérda-utca 1. (Szacsavay-u. sarok) 804

1915. évi január 1-iki „Divatszalon” szabási keresetlik megvételre, lakatos utca 15.

Egy teljesen új 5 gramm s puld, mérle tizedes mérleg és lisztlet berendezés elutamiatt azonnal átad. Lóbi S. Kolozsvári 14 sz.

Butorok ebédlő, hálósalon, egy antik szalon, egy szalon, 2 fotel és egy butorok eladók Rákóczi ut 30., jobbra. Szász. 799

Eladó negyven olcsón személyes jour abrosz, szalvétákkal, madeira, kóczi-ut 30. Szász.

חצר ארטה libaz házilag tisztán kezelt, kapható napi áron. Körözs-ut 68. ajtó 6

Nagy méhészeti egész vagy részben olcsón csón eladó. Nagytornyos utca 8.

Egy szabóüzlet berendezéssel vagy anélkül átad. Cim a Hegedűs Hirlapírodában. 866

Zongora rövid és pianon bérbeadó Körözs-ut 21. sz. Lakatos szücsmternél.

Gyermek kocsik, lehelő elejűek, üllő, fekvő gummikerekek állandó kaphatók, ugyanott anyokocsihuzatok, új ernyő, új gummiabrosz, javítási kati elvállalom. Hárm-utca 9.

Üzlethelyiség bármilyen alkalmas, fűszerüzlet rendezéssel vagy anélkül esetleg hozzá való lakással vagy anélkül, vagy lakáscserével átadó. Cim a Hegedűs Hirlapírodában. 824

Benz'n lokomobil mot 8 HP Ganz gyármány eladó. Kolozsvári-utca 5. 840

Eladó Hattyu-utca 2 szál alatt az udvarnak fele magánépülettel. — Értekez ugyanott a háztulajdonosnál. 838

Rózsaszínű vas gyémek egy matrácsl és bábalmik eladók. Cim kiadóhivatalban. 8351

Mokett férfiszalon, selyem női ruha és bluzo eladók. Cim a kiadóhivatalban. 386H

Legújabb divatlapok kaphatók a Hegedűs Hirlapírodában